ច្បាប់

ស្តីពី

នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

LAW

ON

CRIMINAL PROCEDURE

រ ដ្ឋ ក ម្ពុ ជា
ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល
១១១១១១១

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ
៙

លេខ: ២១ ក្រ

ក្រឹ ត្យ

៙

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ
នៃ
រដ្ឋកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃ រដ្ឋកម្ពុជា
- បានឃើញច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំរដ្ឋសភា និង ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលប្រកាសអោយប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ០៤ ក្រ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨២

សំ រេ ច

៙

ប្រកាសអោយប្រើ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលរដ្ឋសភា នៃរដ្ឋកម្ពុជា បានអនុម័ត នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៣ នាសម័យប្រជុំលើកទី ២៤ នីតិកាលទី ១ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៣
ជ. ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ
ប្រធាន
ហត្ថលេខា និង ត្រា : ហេង សំរិន

កន្លែងទទួល :

ខុទ្ទកាល័យគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
ខុទ្ទកាល័យរដ្ឋសភា
ខុទ្ទកាល័យក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រី
គ្រប់ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីនិងស្ថាប័នថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែល
គ្រប់គណៈកម្មាធិការប្រជាជនខេត្ត ក្រុង
រដ្ឋកិច្ច
កាលប្បវត្តិ - ឯកសារ

ដើម្បីចម្លងចែក
អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

ចាន់ វ៉េន

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ជំពូកទី ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១៖

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានគោលបំណងប្រាប់អំពីវិធានទាំងឡាយដែលត្រូវគោរព និង ប្រព្រឹត្តតាមដោយហ្មត់ចត់ ដើម្បីនឹងកំណត់អោយច្បាប់ នូវអត្ថិភាព នៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។

មាត្រា ២៖

បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាក៏ដោយ អាចបណ្តាលអោយមានបណ្តឹងពីរយ៉ាងផ្សេងពីគ្នា គឺ បណ្តឹងអាជ្ញា និងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣៖

បណ្តឹងអាជ្ញាមានគោលបំណងផ្តន្ទាទោសរាល់អំពើ ដែលនាំអោយខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ និង សន្តិសុខសាធារណៈក្នុងសង្គម ហើយទោសទាំងនោះមានចែងក្នុងច្បាប់ ដែលចូលជាធរមានរួចហើយ ។

ដូច្នេះ បណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវខិតខំប្រឹងធ្វើយ៉ាងណា កុំអោយអំពើទាំងនោះមានកើតឡើងទៀត ដោយបង្ខំ អោយពិរុទ្ធជនទទួលទោសដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ៤៖

មានតែមន្ត្រី ដែលច្បាប់ប្រគល់សិទ្ធិអោយទេ ទើបធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញាបាន ។

មាត្រា ៥៖

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានគោលបំណងធ្វើអោយបានការជួសជុលការខូចខាត ដែលបណ្តាលមកពីអំពើល្មើសដល់ភាគីរងគ្រោះ ហើយក្នុងគោលបំណងនេះអោយអ្នករងគ្រោះបានទទួលសំណងជម្ងឺចិត្តធួនល្មម និងព្យសនកម្មដែលខ្លួនបានទទួល ។

មាត្រា ៦៖

បណ្តឹងទាំងពីរ ពោលគឺ បណ្តឹងអាជ្ញា និងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សូម្បីមានបច្ច័យទាក់ទងជាមួយគ្នា ជិតស្និតយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏អាចត្រូវញែក ប្តឹងដោយឡែកពីគ្នាបានជាដរាប ។

មាត្រា ៧៖

បណ្តឹងអាជ្ញាមិនអាចសំរុះសំរួលបានដោយកិច្ចការណាមួយឡើយ ។

សាលាជំរះក្តី បង្ក្រាបបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលនឹងមានចែងក្នុងមាត្រាខាងមុខ កាលបើបានទទួលដឹងអំពី បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ហើយត្រូវជំនុំជំរះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះ ។ ការមិនគោរពតាមគោលការណ៍នេះ ត្រូវទុកជាបទល្មើសមិនព្រមជំនុំជំរះ ហើយបទល្មើសនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសជាកវិន័យរដ្ឋបាល ឬ ដាក់គុកពី ៦ថ្ងៃ ដល់ ១ ខែ ។

មាត្រា ៨:

ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា និងការជំរុញបណ្តឹងអាជ្ញានេះអោយមានដំណើរការ ជាមុខងាររបស់អយ្យការ ។

តាមគោលការណ៍ នៅមហាអយ្យការ អគ្គរដ្ឋអាជ្ញារង និងរដ្ឋអាជ្ញាធ្វើការក្នុងនាម និងក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញា ទោះជា នៅក្នុងពេលដែលអគ្គរដ្ឋអាជ្ញាវត្តមាន ឬអវត្តមានក៏ដោយ ។ នៅអយ្យការខេត្ត-ក្រុង រដ្ឋអាជ្ញារងធ្វើការក្នុងនាម និងក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋអាជ្ញា ទោះជានៅក្នុងពេលដែលរដ្ឋអាជ្ញាវត្តមាន ឬអវត្តមានក៏ដោយ ។

មាត្រា ៩:

បុគ្គលដែលយល់ឃើញថាខ្លួន ត្រូវបានរងគ្រោះដោយអំពើល្មើស អាចដាក់ពាក្យប្តឹងជាមួយការចោទប្រកាន់របស់រដ្ឋអាជ្ញា ដើម្បីទាមទារសំណងជម្ងឺចិត្ត ។

មាត្រា ១០:

ក្នុងករណីដែលពាក្យប្តឹងរបស់អ្នកក្តីណាមួយដែលយល់ថា ខ្លួនត្រូវរងគ្រោះដោយអំពើដែល ខ្លួនយល់ថាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ហើយតំណាងអយ្យការឥតបានឆ្លើយតបនឹងពាក្យរបស់ខ្លួនឬតំកល់ពាក្យរបស់ខ្លួនទុកមិនចាត់ការ អ្នកក្តីនោះអាចប្តឹងទៅសាលាឧទ្ធរណ៍បាន ។

មាត្រា ១១:

បណ្តឹងអាជ្ញាធ្វើបានទៅលើជនទាំងអស់ក្នុងរដ្ឋកម្ពុជាដោយឥតប្រកាន់ពូជសាសន៍ សញ្ជាតិ សាសនា ភេទ ឋានៈក្នុងសង្គមឡើយ ។

មាត្រា ១២:

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចមានមូលដ្ឋាន តែទៅលើបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុណាមួយតែប៉ុណ្ណោះទេ យ៉ាងណាមិញ សាលក្រមទាំងឡាយ ដើម្បីប្រកាសបានថា បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចទទួលបាននោះ ត្រូវលើកឡើង និងចង្អុលបង្ហាញដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នូវហេតុការណ៍នៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបណ្តាលអោយមានការខូចខាតផ្លូវរដ្ឋប្បវេណី ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ទាល់តែបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះ បណ្តាលអោយមានការខូចខាតពិតប្រាកដទើបបាន ទោះជាការខូចខាតនោះមានតែខាងផ្លូវចិត្តក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៣:

មិនមែនគ្រាន់តែត្រូវអោយមានជាមួយគ្នានូវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ និងការខូចខាត ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះតែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវអោយមានថែមទៀតផងដែរ រវាងបទល្មើសទាំងពីរនេះ នូវទំនាក់ទំនងពីហេតុទៅផល ឬមានន័យម្យ៉ាងទៀតថា ត្រូវឱ្យការខូចខាតនោះជា លទ្ធផលផ្ទាល់នៃបទល្មើស ហើយវាកើតមានពិតប្រាកដនឹងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

មាត្រា ១៤:

តាមគោលការណ៍ មានតែបុគ្គលដែលរងគ្រោះផ្ទាល់ដោយអំពើល្មើសណាមួយទេ ដែលអាចធ្វើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន ។ អាចធ្វើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងនាម និងដើម្បីជាប្រយោជន៍បុគ្គលរងគ្រោះដោយអំពើល្មើសពីបទល្មើសបានដែរ គឺបុគ្គលដែលច្បាប់អោយជនរងគ្រោះនៅក្រោមអាណាព្យាបាល ឬច្បាប់អោយអំណាចជាតំណាងបុគ្គលរងគ្រោះ ។

មាត្រា ១៥:

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចធ្វើបានទៅលើជនទាំងអស់ ដែលត្រូវជួសជុលការខូចខាតបណ្តាល មកពីអំពើល្មើស គឺរួមមាន ចារី សហចារី និងអ្នកសមគំនិត ព្រមទាំងបុគ្គលទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីនៃអំពើល្មើសនោះ ។

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ធ្វើទៅលើបុគ្គលទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណីនោះបាន ពីព្រោះនេះជាបច្ច័យមួយនៃការទទួលខុសត្រូវលើបុគ្គលដែលខ្លួនទទួល ដោយអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី។ ប៉ុន្តែអ្នកទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវទទួលទោសដោយផ្ទាល់នឹងតែម្នាក់ឯងនោះទេ ។

មាត្រា ១៦:

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចធ្វើបាន ក្នុងពេលជាមួយនិងបណ្តឹងអាជ្ញាដែរ នៅចំពោះមុខចៅក្រម ដដែលនោះ ។

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចធ្វើដោយឡែកបាន។ ក្នុងករណីក្រោយនេះ ការធ្វើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានផ្អាកសិន កាលណាបណ្តឹងអាជ្ញាមិនទាន់បានសំរេចជាស្ថាពរនៅឡើយ ។

មាត្រា ១៧:

ជនរងគ្រោះដោយបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ដែលបានដាក់ពាក្យប្តឹងទៅចៅក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទារសំណងជម្ងឺចិត្ត ហើយត្រូវបានទទួលសំណងជម្ងឺចិត្ត ហើយនោះមិនអាចមកតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងរឿងចោទប្រកាន់ដោយអយ្យការទៅលើបទល្មើសដដែលនោះបានទេ ។

មាត្រា ១៨:

គោលការណ៍នេះ នឹងអាចអនុវត្តបានតែកាលណាសាលាជំរះក្តីផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងសាលាជំរះក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ បានទទួលពាក្យបណ្តឹងដូចគ្នា គឺដូចគ្នាទាំងកម្មវត្ថុ ទាំងហេតុ និងទាំងគូភាគី ។

មាត្រា ១៩:

សាលាជំរះក្តីខាងអាជ្ញា ដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះសុំទារសំណងជម្ងឺចិត្ត មិនត្រូវសំរេចតែអំពើបណ្តឹងអាជ្ញា ហើយបង្អង់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទុកសំរេចនៅពេលជំនុំជំរះផ្សេងទៀតទេ ។ បើសាលាជំរះក្តីនោះពុំទាន់បានទទួលការបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់ទេនោះ ត្រូវតែផ្អាកការជំនុំជំរះ ទាំងអស់ដើម្បីទុកសំរេចនៅពេលខាងមុខ ។

ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីពិសេស ដែលសាលាជំរះក្តីមិនអាចវាយតម្លៃចំនួនសំណងជម្ងឺចិត្តក្នុងពេលនេះបានទេ សាលាជំរះក្តីនេះត្រូវគ្រាន់តែទទួលថាពាក្យបណ្តឹងសុំទារសំណងជម្ងឺចិត្តនេះ ធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ ហើយត្រូវផ្អាកការកំណត់អត្រានៃការខូចខាត ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នឹងជូនមកនៅពេលខាងមុខ ។

មាត្រា ២០:

ពិតមែនតែតាមគោលការណ៍ចៅក្រមជំនុំជំរះរឿងណាមួយ ជាចៅក្រមជំនុំជំរះគ្រប់ករណីនៃរឿងនោះ មានន័យថា: ចៅក្រម

ទទួលជំនុំជំរះរឿងព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ចៅក្រមនោះមានសមត្ថកិច្ច សំរេចសេចក្តីលើគ្រប់បញ្ហាទាំងអស់ ដែលគូភាគីបានប្តឹងទៅខ្លួន ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលជាមួយគ្នា និងពេលកំពុងចាត់ការរឿងព្រហ្មទណ្ឌណាមួយនោះ អាចមានបញ្ហាមួយកើតឡើង ហៅថា "បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ" ដែលជាបញ្ហាមួយចាំបាច់ដើម្បីកំណត់បទល្មើស ហើយដែលសាលាជំរះក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌពុំអាចដោះស្រាយបាន។ ការណ៍នេះកើតមាន ពីព្រោះបញ្ហាដែលប្តឹងឡើងមកនោះ ជាបញ្ហានៃច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីសុទ្ធសាធ។

មាត្រា ២១:

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ មានពីរប្រភេទគឺៈ បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំចំពោះបណ្តឹង និងបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ ចំពោះសាលក្រម។

មានបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំចំពោះបណ្តឹង កាលណាបណ្តឹងអាជ្ញាមិនអាចធ្វើបានទេ នៅពេលដែលបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំនេះពុំទាន់ដោះស្រាយជាស្ថាពរ។

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំចំពោះសាលក្រម គឺជាបញ្ហាដែលបណ្តាលអោយមានការផ្អាកដំណើរការនៃការចោទប្រកាន់សិន។ មានន័យថា ចៅក្រមផ្នែកបង្ក្រាបបទល្មើសបានទទួលលិខិតចោទប្រកាន់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ ប៉ុន្តែចៅក្រមនេះ ពុំអាចសំរេចដល់អង្គសេចក្តីបានឡើយ កាលណាពុំទាន់បានទទួលសេចក្តីសំរេចពីតុលាការរដ្ឋប្បវេណីជាមុនសិននោះទេ។

មាត្រា ២២:

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំចំពោះបណ្តឹង គឺជាបញ្ហាដែលអាចកើតមានបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមទាក់ទង នឹងអំពើនាំពង្រត់ ឬ អំពើលាក់បំពួនទារក។

ការចោទប្រកាន់ មិនអាចធ្វើបានទេចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមណាមួយ ដែលបំបាត់សភាពកំណើតបុគ្គលណាមួយ កាលបើពុំទាន់មានសាលក្រមណាមួយបានទទួលស្គាល់ជាមុនសិន នូវដំណាក់ត្រកូលរបស់កុមារ ដែលសភាពបុគ្គលត្រូវបំបាត់ចោលនោះ។

មាត្រា ២៣:

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំចំពោះសាលក្រម គឺជាករណីពិសេសទាក់ទិនទៅនឹងសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិ ឬទាក់ទិនទៅនឹងរូបវត្ថុណាមួយ ហើយក៏ជាករណីពិសេសទាក់ទិននឹងអត្ថិភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងទ្វេពន្ធភាព។

មាត្រា ២៤:

នឹងចាត់ទុកថាមានបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិ ឬទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិរូបវត្ថុណាមួយ "សិទ្ធិអាស្រ័យផលសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិសេរីភាព" នោះលុះត្រាតែសិទ្ធិលើរូបវត្ថុ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងរឿងចោទប្រកាន់ព្រហ្មទណ្ឌ ជាសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ។ ប្រសិនបើវាគ្រាន់តែជាសិទ្ធិលើចលនវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ ចៅក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៅតែមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីសំរេច ហើយវាមិនមែនជាបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំដែលត្រូវតែសំរេចដោយសាលាជំរះក្តីផ្នែករដ្ឋប្បវេណីឡើយ។

មាត្រា ២៥:

សិទ្ធិកាន់កាប់ នឹងទៅជាបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំបាន ប្រសិនបើសិទ្ធិនោះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយលិខិតស្នាមត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬលិខិតស្នាមមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់គួរយកជាការបាន។ ក្នុងករណីក្រៅពីនេះគឺថា ប្រសិនបើសិទ្ធិនោះគ្រាន់តែលើកឡើងដោយមានសាក្សីជាសំអាងតែប៉ុណ្ណោះទេនោះ វានៅតែ ស្ថិតក្នុងការវាយតម្លៃ និងសំរេចរបស់សាលាជំរះក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ។

មាត្រា ២៦:

សាលាជំរះក្តី គ្មានសិទ្ធិលើកបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំដោយឯកឯងក្នុងរឿងសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិលើរូបវត្ថុបានទេ បញ្ហានេះត្រូវលើកដោយជនជាប់ចោទទើបបាន។

មាត្រា ២៧:

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំ អាចលើកនៅពេលណាក៏បាន សូម្បីតែនៅពេលប្តឹងឧទ្ធរណ៍ក៏លើកបានដែរ។

មាត្រា ២៨:

ក្នុងករណីចោទប្រកាន់អំពីទ្វេពន្ធភាព មោឃៈភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ណាមួយក្នុងចំណោម អាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងពីរ អាចលើកឡើងបាន ប៉ុន្តែក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលអង្គហេតុលើកឡើងមកនោះ វាធ្វើអោយមោឃៈភាពនោះមានពិតប្រាកដ។

មាត្រា ២៩:

កាលណាចៅក្រមព្រហ្មទណ្ឌទទួលស្គាល់ថា បញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំ ដែលកើតឡើងនោះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ចៅក្រមនេះត្រូវផ្អាកការជំនុំជំរះសិន បើពុំនោះទេ ការជំនុំជំរះត្រូវទុកជាមោឃៈ ហើយចៅក្រមត្រូវកំណត់រយៈវេលាអោយភាគី ដែលលើកបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំប្តឹងទៅសាលាជំរះក្តីមានសមត្ថកិច្ច។

មាត្រា ៣០:

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ចៅក្រមមិនត្រូវអោយជនជាប់ចោទរួចខ្លួនដោយឥតបានជំនុំជំរះឡើយ។

បើចៅក្រមយល់ឃើញថា ករណីពិសេស ដែលលើកឡើងនោះមិនអាចទទួលបានទេ ចៅក្រមត្រូវបដិសេធចោលតែម្តង ហើយត្រូវបន្តការជំនុំជំរះដោយបញ្ជាក់ដោយខានមិនបាននូវមូលហេតុនៃការសំរេចរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើសាលក្រមរបស់តុលាការពុំបានបញ្ជាក់ពីមូលហេតុដូចខាងលើនេះទេ សាលក្រមនេះមានមោឃៈភាពដាច់ខាត។

មាត្រា ៣១:

នៅពេលផុតកំណត់រយៈវេលាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៩ ហើយបើជនជាប់ចោទបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានប្តឹងទៅសាលាជំរះក្តីផ្នែករដ្ឋប្បវេណីមានសមត្ថកិច្ចពិនិត្យរឿងបន្ទាន់បង្ហំនោះរួចហើយ នោះរយៈវេលាថ្មីមួយអាចត្រូវបានកំណត់ដើម្បីបានសាលក្រមស្តីពីបញ្ហានោះ។ តំណាងអយ្យការត្រូវជំរាបដល់សាលាជំរះក្តីផ្នែករដ្ឋប្បវេណីមានសមត្ថកិច្ចនោះ នូវកាលបរិច្ឆេទនៃការផុតរយៈពេលនោះ។

នៅពេលផុតកំណត់រយៈវេលានោះ ប្រសិនបើមានសេចក្តីសំរេចជាស្ថាពរណាមួយអំពីបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំនោះ នីតិវិធីត្រូវដំណើរការឡើងវិញជាធម្មតា។ បើគ្មានសេចក្តីសំរេចនេះទេ ហើយបើការយឺតយ៉ាវបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែសរបស់ជនជាប់ចោទ នោះត្រូវចាត់ទុកជាជនជាប់ចោទបានបោះបង់ការលើកជាសំអាងនូវបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំនេះហើយ។ សាលាជំរះក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបន្តការជំនុំជំរះរបស់ខ្លួនតទៅទៀត។

មាត្រា ៣២:

បើជនជាប់ចោទជាដើមបណ្តឹងនៃករណីពិសេស ហើយបើជនជាប់ចោទនោះបានជូនមក នូវសាលក្រមសំរេចអោយខ្លួនឈ្នះក្នុង

បញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ សាលាជំរះក្តីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវទទួលស្គាល់សេចក្តីសំ រេចនោះ ហើយត្រូវសំរេចអោយជនជាប់ចោទរួចខ្លួនពីបទចោទ ។

ប្រសិនបើជនជាប់ចោទចាញ់ក្តីក្នុងការជំនុំជំរះបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ សាលាជំរះក្តីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវសំរេចពីបណ្តឹងអាជ្ញា ដូចជាគ្មានការប្តឹងពីករណីពិសេសឡើយ ។

មាត្រា ៣៣៖

ការលះបង់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនអាចបញ្ឈប់ ឬផ្អាកដំណើរការនៃបណ្តឹងអាជ្ញាបានឡើយ ។

មាត្រា ៣៤៖

បណ្តឹងអាជ្ញាអាចរលត់ទៅបានក្នុងករណីខាងក្រោម៖

- ជនល្មើសទទួលមរណៈភាព
- ការផុតអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស
- ការលើកលែងទោសជាទូទៅ
- ការដកបណ្តឹងរបស់អ្នកទទួលការខូចខាត ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌមួយចំនួន ដូចជាការនាំពន្រត់អនីតិជនអាយុច្រើនជាង ១៤ឆ្នាំ ដោយអនីតិជននោះស្ម័គ្រចិត្ត ការជេរប្រមាថដល់បុព្វញ្ញាតិ ។

ជំពូកទី ២
អំពីនគរបាលយុត្តិធម៌

មាត្រា ៣៥៖

នគរបាលយុត្តិធម៌ស្វែងរកបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុទាំងឡាយ ប្រមូលភស្តុតាង ហើយបញ្ជូនជនល្មើសទៅសាលាជំរះក្តី ដែលមានភារកិច្ចផ្តន្ទាទោសជនទាំងនោះ ។ ប៉ុន្តែនឹង អាចត្រូវបានចាប់បញ្ជូនទៅសាលាជំរះក្តីដោយនគរបាលយុត្តិធម៌ តែក្នុងករណីដែល ជនល្មើសបានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងតែប៉ុណ្ណោះ ឬកាលណាមានដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ឬដីកាចាប់ខ្លួនជនល្មើស ។

មាត្រា ៣៦៖

ចាត់ទុកជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអាចបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ រួមមាន៖

១- រដ្ឋអាជ្ញា និងចៅក្រមទទួលបន្ទុកស៊ើបអង្កេត ក្នុងភារកិច្ចតែប៉ុណ្ណោះ

២- ប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងឡាយ នៃនាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ និងសេដ្ឋកិច្ច

៣- ប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងឡាយ នៃនាយកដ្ឋានប្រឆាំងភេរវកម្ម

៤- ស្នងការ និងស្នងការរងទាំងឡាយ នៃនគរបាលខេត្ត-ក្រុង

៥- ប្រធានការិយាល័យនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ និងសេដ្ឋកិច្ច

៦- ប្រធានការិយាល័យប្រឆាំងភេរវកម្ម

៧- ប្រធានការិយាល័យនគរបាលសន្តិសុខ

៨- អធិការ និងអធិការរងនគរបាលនយោបាយស្រុក-ទីរួមខេត្ត

៩- ប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាល ចំពោះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

១០- ប្រធានការិយាល័យនគរបាលចរាចរ និងប្រធានផ្នែកបទល្មើសចរាចរ ចំពោះបទល្មើសចរាចរ

១១- ប្រធាន និងមន្ត្រីទាំងឡាយនៃកងឥស្សរជនយោធា ចំពោះបទល្មើសយោធា

១២- មន្ត្រីនគរបាលព្រំដែន

១៣- អធិការគយ ចំពោះបទល្មើសគយ

១៤- មន្ត្រីរក្សាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ប្រតិបត្តិការទាំងឡាយនៃនគរបាលយុត្តិធម៌ ស្ថិតក្រោមការដឹកនាំផ្ទាល់របស់រដ្ឋអាជ្ញា និងក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។

មាត្រា ៣៧:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មានសមត្ថកិច្ចចាត់ចែងប្រតិបត្តិការ គឺ:

- មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ នៅកន្លែងដែលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌកើតមាន
- មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ខាងលំនៅដ្ឋានរបស់ជនល្មើស
- ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅទីកន្លែងដែលជនល្មើសត្រូវបានរកឃើញ

មាត្រា ៣៨:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌:

- ទទួលពាក្យបណ្តឹងទាមទារបណ្តឹងបរិហារ ព្រមទាំងរបាយការណ៍នគរបាលយុត្តិធម៌ ទាក់ទងបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុនានា។
- ចាត់ចែងប្រមូលភស្តុតាងនានា។
- អាចស្នើសុំជំនួយពីកំលាំងសាធារណៈ។
- ធ្វើកំណត់ហេតុ។
- អាចទទួលលិខិតបង្គាប់អោយសួរជំនួស។
- អាចសំរេចឃាត់ខ្លួនបានក្នុងរយៈពេល ៤៨ ម៉ោងយ៉ាងយូរ។
- ក្នុងករណីរឿងឧក្រិដ្ឋ និងមជ្ឈិមជាក់ស្តែង អាចសួរយកចម្លើយសាក្សី ធ្វើការឆែកឆេរ និងរឹបអូស វត្ថុតាង អាចចាត់តាំងអ្នកជំនាញសំរេចឃាត់ខ្លួនជនល្មើស "៤៨ ម៉ោងយ៉ាងយូរ" ចាប់បុគ្គលណាមួយ ប្រសិនបើមានភស្តុតាង ឬមានការសង្ស័យដែលមានមូលដ្ឋានច្បាស់ សមស្របធ្វើការចោទប្រកាន់បាន។

មាត្រា ៣៩:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវកត់ត្រាក្នុងលិខិតជាលាយល័ក្ខអក្សរដែលហៅថា " កំណត់ ហេតុ " នូវការពិនិត្យឃើញរបស់ខ្លួន និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។

តាមគោលការណ៍ កំណត់ហេតុមិនមែនជាមូលដ្ឋានចាំបាច់នៃការចោទប្រកាន់ទេ។ កំណត់ហេតុនោះគ្រាន់ តែផ្តល់ធាតុផ្សំទាំងឡាយនៃបទល្មើសសំរាប់ជាមូលវិចារណ៍របស់អយ្យការ និងចៅក្រមតែប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា ៤០:

កំណត់ហេតុត្រូវកត់គោត្តនាម នាម និងមុខងាររបស់អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុ។ អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុត្រូវចុះហត្ថលេខា និងកាលបរិច្ឆេទក្នុងកំណត់ហេតុ ហើយត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុនោះជាបន្ទាន់កុំអោយមានការយឺតយ៉ាវឡើយ។ ការឆូត លុប ឬការបន្ថែមសេចក្តីទាំងឡាយត្រូវមានសេចក្តីបញ្ជាក់។

មាត្រា ៤១:

តាមគោលការណ៍ កំណត់ហេតុមានតម្លៃគ្រាន់តែជាពត៌មានប៉ុណ្ណោះ។ អាចនិយាយបានម្យ៉ាងទៀតថា កំណត់ហេតុមានតម្លៃជាសេចក្តីរាយការណ៍ ហើយមិនបង្ខំសាលាជំរះក្តី ឬចៅក្រមត្រូវតែជឿនោះទេ។

មាត្រា ៤២:

ប៉ុន្តែកំណត់ហេតុរបស់នគរបាលយុត្តិធមិ ត្រូវទុកជាបន្ទាល់ "ឯកសារដើម" បានន័យថា ត្រូវទុកជាឯកសារ ដែលត្រូវជឿរហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ កាលបើកំណត់ហេតុទាំងនោះធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីយុត្តិធមិខ្លួនឯង។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមត្រូវទុកខ្លឹមសាររបស់កំណត់ហេតុថាជាសេចក្តីពិត និងត្រឹម ត្រូវដរាបណាដែលគ្មានភស្តុតាងអ្វីផ្ទុយមកបញ្ជាក់ទេនោះ។ ភស្តុតាងផ្ទុយនេះអាចជូនមកចៅក្រមបានដោយសេរីតាមគ្រប់មធ្យោបាយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

មាត្រា ៤៣:

ចំពោះបទលហុ កំណត់ហេតុរបស់នគរបាលយុត្តិធមិ ទុកជាបន្ទាល់ដរាបរហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ។ ល័ក្ខខ័ណ្ឌមានតែមួយទេ គឺភ្នាក់ងារធ្វើកំណត់ហេតុត្រូវតែមានគុណសម្បត្តិដើម្បីពិនិត្យបទលហុនោះ។

មាត្រា ៤៤:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធមិ ត្រូវបញ្ជូនក្នុងរយះពេលដ៏ខ្លីបំផុតនូវកំណត់ហេតុរបស់ខ្លួនព្រមទាំងវត្ថុតាងភ្ជាប់ជាមួយផង ទៅរដ្ឋអាជ្ញាអមសាលាជំរះក្តីមានសមត្ថកិច្ច។

មាត្រា ៤៥:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធមិ មានសិទ្ធិពិនិត្យបញ្ជាក់ផ្ទាល់ នូវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយ លើកលែងតែបទល្មើសខ្លះ ដែលច្បាប់តម្រូវអោយមានពាក្យប្តឹងជាមុនដាច់ខាត។

មាត្រា ៤៦:

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធមិ ក៏មានសិទ្ធិកត់ត្រាចម្លើយសាក្សី និងមានសិទ្ធិឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានផងដែរ ប៉ុន្តែសិទ្ធិឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាននេះនឹងអាចធ្វើទៅបានតែកាលណាមានរឿងឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមជាក់ស្តែងតែប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា ៤៧:

មានតែក្នុងករណីបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមជាក់ស្តែងប៉ុណ្ណោះទេ ទើបមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធមិមានសិទ្ធិចាប់ខ្លួនជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធមិត្រូវនាំខ្លួនជនល្មើសក្នុងរយះពេល ៤៨ ម៉ោងយ៉ាងយូរ ទៅប្រគល់ជូនចៅក្រមមានសមត្ថកិច្ច ដោយមិនគិតដល់ពេលវេលាចាំបាច់ សំរាប់បញ្ជូនជនល្មើសតាមមធ្យោបាយយ៉ាងឆាប់បំផុតដែលអាចធ្វើបាន។

ក្នុងករណីមិនគោរពវិធានខាងលើនេះទេ នោះត្រូវទទួលការផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ២២ និង មាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល ។

មាត្រា ៤៨:

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គ្មានសិទ្ធិតំកល់ទុកឥតចាត់ការនូវរឿងអាជ្ញា ដែលខ្លួនបានទទួល ទោះមានការសំរុះសំរួលព្រមព្រៀងគ្នាហើយក៏ដោយ គឺត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុបញ្ជូនទៅរដ្ឋអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ចជាដរាប ។

ក្នុងករណីមិនគោរពវិធានខាងលើនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលការផ្តន្ទាទោស ដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ២២ និងមាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល ។

ជំពូកទី ៣

អំពីអយ្យការអមតុលាការខេត្ត-ក្រុង

មាត្រា ៤៩:

នៅអមតុលាការខេត្ត-ក្រុងនីមួយៗ មានអយ្យការមួយ ។ នៅអយ្យការនីមួយៗ មានរដ្ឋអាជ្ញាម្នាក់ និងរដ្ឋអាជ្ញារង ។

មាត្រា ៥០:

តាមគោលការណ៍ រដ្ឋអាជ្ញាមានឋានន្តរសក្តិស្មើគ្នា និងប្រធានតុលាការ ។

មាត្រា ៥១:

តុលាការដែលជំនុំជំរះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចរឿងក្តីឯទៀតដែរ នឹងទុកជាពេញលេញបាន លុះត្រាតែមានតំណាងអយ្យការមួយរូបចូលរួម ។

មាត្រា ៥២:

ចំពោះមុខសាលាជំរះក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវជា " គូក្តីដើមជានិច្ច " ។ ក្នុងន័យនេះ រដ្ឋអាជ្ញាធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា ដោយចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទ និងសុំអោយអនុវត្តច្បាប់លើជននោះ ។

មាត្រា ៥៣:

ចំពោះមុខសាលាជំរះក្តីផ្នែករដ្ឋប្បវេណី តំណាងអយ្យការគ្រាន់តែជា "គូក្តីរណប" គឺថា តំណាងអយ្យការអោយយោបល់ របស់ខ្លួនបើយល់ឃើញថាជាការគួរ ។

តំណាងអយ្យការមិនអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬប្តឹងសាទុក្ខចំពោះសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី កាលណាខ្លួនគ្រាន់តែចូលជាគូក្តីរណប ។

មាត្រា ៥៤:

ក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណីមួយចំនួន ដែលប៉ះពាល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬដល់ប្រយោជន៍អនីតិជន ឬអសមត្ថជន...។ល។ តំណាងអយ្យការការត្រូវតាំងខ្លួនជាគូក្តីដើម ។ ក្នុងករណីនេះអយ្យការចាត់ការដោយឯកឯង ។

មាត្រា ៥៥:

បន្ទាប់ពីបានដឹងថា មានការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមណាមួយភ្លាម រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវចាត់ការខាងវិធានការស៊ើបអង្កេត ដែលច្បាប់បានប្រគល់អោយខ្លួន ហើយដែលជាវិធានចាំបាច់ក្នុង ការរកអោយឃើញនូវការពិត។ ក្នុងករណីដែលមានបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទ មជ្ឈិម ដែលមានទម្ងន់ពិសេស រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវជូនដំណឹងនេះភ្លាម ទៅអគ្គរដ្ឋអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវចាត់ការតាមបង្គាប់ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានទទួលពីអង្គការនេះ អំពីបទល្មើសខាងលើ។

ក្នុងករណីរដ្ឋអាជ្ញាមានធុរៈដោយមានជម្ងឺ ឬដោយមូលហេតុអ្វីផ្សេងទៀតនោះ រដ្ឋអាជ្ញារងត្រូវចាត់ការជំនួស។ ប្រសិនបើមានរដ្ឋអាជ្ញារងច្រើន រដ្ឋអាជ្ញារងដែលចាស់ជាងគេ ក្នុងបណ្តាសក្តិខ្ពស់ជាងគេ ត្រូវជំនួសរដ្ឋអាជ្ញា។

ប្រសិនបើគ្មានរដ្ឋអាជ្ញារងទេ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ត្រូវចេញសេចក្តីសំរេចអោយចៅក្រមណាមួយនៅសាលាជំរះក្តីនោះ ទៅជំនួសរដ្ឋអាជ្ញាភ្លាម។ ក្នុងករណីដែលមានការប្រញាប់បំផុត ប្រធានតុលាការនៃសាលាជំរះក្តីនេះ អាចចាត់តាំងចៅក្រមម្នាក់អោយជំនួយរដ្ឋអាជ្ញាបណ្តោះអាសន្នសិនបាន ហើយត្រូវជំរាបទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ភ្លាម។

មាត្រា ៥៦:

រដ្ឋអាជ្ញាមានបេសកកម្ម ត្រូវទទួលពាក្យបណ្តឹង និងពាក្យបណ្តឹងបរិហារទាក់ទងនឹងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមណាមួយ ទោះជាពាក្យនោះចេញមកពីជនណាម្នាក់ ចេញមកពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬក៏ចេញពីមន្ត្រីឯទៀត ដែលមានសមត្ថកិច្ចចាត់ការរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។

រដ្ឋអាជ្ញាមានបេសកកម្មផងដែរៈ

- ទទួលកំណត់ហេតុធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលពិនិត្យបញ្ជាក់បទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុ។
- ធ្វើដោយខ្លួនឯងនូវការស៊ើបអង្កេតបឋម បានតែក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងប៉ុណ្ណោះទេ។
- កេណ្ឌកម្លាំងសាធារណៈ ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៥៧:

រដ្ឋអាជ្ញាគ្មានការកិច្ចស្វែងរកជនប្រព្រឹត្តបទលហុទេ ប៉ុន្តែកាលណាតុលាការផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌជំរះរឿងលហុ រដ្ឋអាជ្ញាអាចធ្វើការសន្និដ្ឋានអំពីទណ្ឌកម្ម ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសទៅលើបទលហុនោះបាន។

មាត្រា ៥៨:

នៅពេលដែលរដ្ឋអាជ្ញាទទួលពាក្យប្តឹងទាមទារ ពាក្យប្តឹងបរិហារ ឬកំណត់ហេតុណាមួយ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវចុះ ឬបង្គាប់អោយចុះពាក្យប្តឹង និងកំណត់ហេតុនោះក្នុងបញ្ជីមួយ ហៅថាបញ្ជី "ចុះបណ្តឹង" ជាបន្ទាន់ភ្លាម បញ្ជីនេះមានខ្ទង់ផ្សេងៗ គឺៈ

- ខ្ទង់ទីមួយមានលេខរៀងនៃរឿង ហើយនិងកាលបរិច្ឆេទ នៃការចុះរឿងនោះក្នុងបញ្ជី
- ខ្ទង់ទីពីរមានគោត្តនាម និងនាម នៃជនជាប់ចោទ
- ខ្ទង់ទីបីមានគោត្តនាម និងនាម នៃដើមបណ្តឹងប្រសិនបើមាន
- ខ្ទង់ទីបួនមានប្រភេទ កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងនៃអំពើល្មើស
- ខ្ទង់ទីប្រាំ " ផ្សេងៗ"

មាត្រា ៥៩:

លុះបានទទួលពាក្យប្ដឹងទាមទារ ពាក្យប្ដឹងបរិហារ ឬកំណត់ហេតុណាមួយហើយ បើខ្លួនឃើញថា អំពើដែលគេប្ដឹងផ្ដល់មកនោះ មិនចូលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវសំរេចតំកល់រឿង នោះទុកឥតចាត់ការ ដោយចុះនិទ្ទេសនេះលើបណ្ដឹង ឬកំណត់ហេតុនោះ ព្រមទាំងលើបញ្ជីចុះបណ្ដឹង។ ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវអោយដំណឹងទៅដើមបណ្ដឹង អំពីសេចក្ដីសំរេចរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេលពីរខែ យ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទទួលពាក្យបណ្ដឹង។ ដើមបណ្ដឹងមានសិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ា ចំពោះសេចក្ដីសំរេចនេះទៅសាលាឧទ្ធរណ៍។

សេចក្ដីសំរេចតំកល់រឿងទុកមិនចាត់ការរបស់រដ្ឋអាជ្ញានេះ គ្មានអាជ្ញាជាសេចក្ដីសំរេចដាច់ខាតនៅឡើយទេ មានន័យថា រដ្ឋអាជ្ញាអាចប្រែប្រួលសេចក្ដីសំរេចនេះបានជាដរាប កុំអោយតែបណ្ដឹងអាជ្ញាត្រូវរលត់ ដោយផុតអាជ្ញាយុកាល ឬដោយករណីផ្សេងទៀត ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់។

មាត្រា ៦០:

កាលបើអំពើដែលគេប្ដឹងមកនោះជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម រដ្ឋអាជ្ញាស្នើសុំការអង្កេតភ្លាម មានន័យថា រដ្ឋអាជ្ញាធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានមួយ ហៅថា ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ ហើយបញ្ជូនដីកានោះទៅអោយចៅក្រម ដោយវាយតំលៃអំពីបទល្មើស បញ្ជាក់អំពីអត្ថបទច្បាប់ និងដោយចង្អុលអោយចំជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

មាត្រា ៦១:

ក្នុងករណីបទល្មើសមជ្ឈិម រដ្ឋអាជ្ញាអាច ឬមួយចោទប្រកាន់ជនល្មើសហើយបញ្ជូនផ្ទាល់ ទៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីជំនុំជំរះ ឬមួយចាត់ការដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៦០ ខាងលើនេះ។

រដ្ឋអាជ្ញាចោទប្រកាន់ និងបញ្ជូនជនល្មើសផ្ទាល់ទៅតុលាការ ដើម្បីជំនុំជំរះបាននោះ កាលខ្លួនឃើញថាសំណុំរឿងមូលសព្វគ្រប់ហើយ ហើយបទល្មើសមានធាតុផ្សំគ្រប់គ្រាន់។

រដ្ឋអាជ្ញាមានសិទ្ធិផងដែរ សួរយកពត៌មានបន្ថែម មុននឹងបញ្ជូនរឿងទៅតុលាការ។ ចំពោះករណីនេះ រដ្ឋអាជ្ញាអាចបញ្ជាអោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ផ្ដល់អោយខ្លួននូវពត៌មានចាំបាច់ទាំងឡាយ។ លុះបានទទួលពត៌មានសព្វគ្រប់ហើយ ទើបរដ្ឋអាជ្ញាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅសាលាជំរះក្ដីដើម្បីជំនុំជំរះ ដោយមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់។

មាត្រា ៦២:

ក្នុងករណីដែលមានបទឧក្រិដ្ឋជាក់ស្ដែងកើតឡើងហើយ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពុំទាន់បានទទួលរឿងនៅឡើយទេ នោះរដ្ឋអាជ្ញាអាចចេញដីកានាំខ្លួនជនដែលសង្ស័យបាន។

រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវសួរយកចម្លើយពីជននោះភ្លាម។ ប្រសិនបើជននោះមានអ្នកការពារសិទ្ធិអមមកជាមួយផង រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវសួរជននោះនៅចំពោះមុខអ្នកការពារសិទ្ធិរបស់គេ។ រដ្ឋអាជ្ញាអាចសួរយកចម្លើយសាក្សី ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះ និងចេញដីកាចាត់វិធានការបណ្ដោះអាសន្នទាំងឡាយ ដើម្បីធានារក្សាអោយបាននូវមុខសញ្ញាភស្តុតាងទាំងឡាយ។

រដ្ឋអាជ្ញាអាចចូលពិនិត្យក្នុងផ្ទះនៃឧក្រិដ្ឋជន ហើយធ្វើការរឹបអូសនូវវត្ថុតាងទាំងឡាយចាំបាច់សំរាប់បំភ្លឺការពិត។

រដ្ឋអាជ្ញាអាចសួរយកចម្លើយពីជនទាំងឡាយ ដែលអាចផ្ដល់ពត៌មានមានប្រយោជន៍ ប៉ុន្តែមិនអាចបង្ខាប់អោយគេហៅសាក្សី

ឬបញ្ហាអោយអ្នកដែលខ្លួនសួរនោះស្បថឡើយ ។ រដ្ឋអាជ្ញាមានសិទ្ធិស្នើអោយអ្នកបច្ចេកទេសវាយតម្លៃលើវត្ថុតាងអ្វីមួយ ដែលរដ្ឋអាជ្ញាយល់ឃើញថាចាំបាច់ ។

រដ្ឋអាជ្ញាមានសិទ្ធិហាមមិនអោយជនទាំងឡាយចេញពីកន្លែងកើតហេតុ ។ បើមិនគោរពបំរាមនេះទេ រដ្ឋអាជ្ញាអាចចេញអាជ្ញាឃាត់ជននោះ ២៤ ម៉ោងបាន ។

ក្រោយពីបានធ្វើកំណត់ហេតុរបស់ខ្លួនចប់ ស្តីពីការចុះដល់ទីកន្លែងនោះ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវបញ្ជូនជាប្រញាប់នូវសំណុំរឿងព្រមទាំងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរទៅចៅក្រម ដែលនឹងធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែម និងធ្វើរាល់លិខិតឯកសារឡើងវិញ កាលបើចៅក្រមនេះយល់ឃើញថានៅមានខ្វះចន្លោះ ។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានទទួលរឿង ហើយមានវត្តមាននៅនឹងកន្លែងកើតហេតុនោះ រដ្ឋអាជ្ញាក្តី មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្តី ត្រូវប្រគល់ការងារស៊ើបអង្កេតទាំងស្រុងជូនចៅក្រម ។

មាត្រា ៦៣:

ប្រសិនបើជនល្មើសត្រូវបានចាប់ខ្លួនជាមុនដោយមានកំណត់ហេតុត្រឹមត្រូវ ហើយត្រូវបាននាំខ្លួនទៅជូនរដ្ឋអាជ្ញា រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវពិនិត្យមើលជាបន្ទាន់ភ្លាមថា តើអំពើដែលគេដាក់បន្ទុកទៅលើជន នោះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយឬទេ ។ ប្រសិនបើអំពើប្រព្រឹត្តនោះ ជាអំពើប្រព្រឹត្តជាក់ស្តែង ហើយអំពើនោះចូលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់គុក រដ្ឋអាជ្ញាសួរយកចម្លើយពីជនល្មើស សួរជាអាទិ:

- អត្តសញ្ញាណគោត្តនាម និងនាម អាយុ វិជ្ជាជីវៈ និងទីលំនៅ ទីកន្លែង និងកាលបរិច្ឆេទនៃកំណើតរបស់ ជនល្មើស ។
- គោត្តនាម និងនាមរបស់ឪពុក-ម្តាយនៃជនល្មើស ។
- ប្រវត្តិរូបសង្ខេប ស្តីពីពតិមានថា តើជននេះធ្លាប់មានទោសពីមុនមកដែរ ឬទេ ។ បន្ទាប់មករដ្ឋអាជ្ញាសួរ យកចម្លើយអំពី:
- បទល្មើសដែលជាបន្ទុកទៅលើជនល្មើស
- កាលៈទេសៈទាំងឡាយទាក់ទងនឹងបទល្មើស

រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ ហើយចុះហត្ថលេខាជាមួយក្រឡាបញ្ជីម្នាក់ដែលជាអ្នកសរសេរកំណត់ហេតុនោះ ។ កំណត់ហេតុនេះក៏ត្រូវអោយមានជនល្មើសចុះហត្ថលេខាដែរ ប្រសិនបើជនល្មើសមិនចេះចុះហត្ថលេខា ត្រូវចុះ និងនិទ្ទេសក្នុងកំណត់ហេតុ ហើយអោយជនល្មើសផ្តិតមេដៃជាសំគាល់ ។

មាត្រា ៦៤:

នាកាលបានទទួលសំណុំរឿងបទល្មើសមជ្ឈឹមហើយ ចៅក្រមជំនុំជំរះសំរេចអំពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងបង្គាប់អោយនាំជនជាប់ចោទមកជំនុំជំរះនាសវនាការខាងមុខភ្លាម ។ ប្រសិនបើចៅក្រមឃើញថាសំណុំរឿងមិនទាន់មូលគ្រប់គ្រាន់ទេ ចៅក្រមជំនុំជំរះអាចលើកយករឿងនោះទៅជំនុំជំរះ នៅពេលក្រោយបានកុំអោយតែហួសរយៈកាលបួនខែ គិតពីថ្ងៃឃុំខ្លួន ។

មាត្រា ៦៥:

ប្រសិនបើចៅក្រមជំនុំជំរះឃើញថា ជនជាប់ចោទអាចអនុញ្ញាតអោយនៅក្រៅឃុំជាបណ្តោះអាសន្នបាន ដោយអោយដាក់ប្រាក់ធានា ឬក៏មិនបាច់ដាក់ប្រាក់ធានា ចៅក្រមជំនុំជំរះសំរេចអំពីបញ្ហានេះមុនពិនិត្យដល់អង្គសេចក្តី ។ ចៅក្រមជំនុំជំរះអាចសំរេចអំពីបញ្ហានេះ

បានដែរ កាលណាជនជាប់ ចោទបានសុំជាលាយល័ក្ខអក្សរ ។

មាត្រា ៦៦:

ប្រសិនបើចៅក្រមជំនុំជំរះឃើញថា អំពើដែលបញ្ជូនមកអោយខ្លួននោះ ពុំមែនចូលជាបទល្មើសមជ្ឈិមជាក់សែងដូចការចោទប្រកាន់ទេ ចៅក្រមជំនុំជំរះបដិសេធនីតិវិធីនេះ ហើយបញ្ជូនសំណុំរឿងត្រឡប់មកអយ្យការវិញ ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់ ។ រដ្ឋអាជ្ញាធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ ហើយបញ្ជូនរឿងទៅចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលត្រូវចាត់ការបន្តទៀតតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។

មាត្រា ៦៧:

រដ្ឋអាជ្ញានឹងអាចប្រើនីតិវិធីចោទប្រកាន់ផ្ទាល់ទៅតុលាការតែម្តងនោះបាន តែក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទអាចនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់គុក ដែលអតិបរមានៃទោសមិនលើសពី ១ឆ្នាំ បើពុំនោះទេ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសិន ។

ជំពូកទី ៤
អំពីចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

មាត្រា ៦៨:

នៅក្នុងតុលាការខេត្ត-ក្រុងនីមួយៗ មានចៅក្រមមួយរូប ឬច្រើនរូបទទួលការងារស៊ើប អង្កេតរឿងព្រហ្មទណ្ឌទៅតាមទំហំការងារ និងសេចក្តីត្រូវការរបស់តុលាការ ។

ចៅក្រមណា ដែលទទួលស៊ើបអង្កេតរឿងព្រហ្មទណ្ឌណាមួយហើយ ពុំអាចចូលរួមជំនុំជំរះរឿង ដែលខ្លួនបានទទួលភារកិច្ចស៊ើបអង្កេតនោះឡើយ ។

មាត្រា ៦៩:

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ធ្វើលិខិតស៊ើបអង្កេតអ្វីមិនបានទេ ប្រសិនណាបើគ្មានបានទទួលដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការទេ ។

ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានទទួលផ្ទាល់នូវបណ្តឹងទាមទារណាមួយនោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវបញ្ជូនពាក្យប្តឹងនោះ ព្រមទាំងលិខិតនានាដែលមានភ្ជាប់មកជាមួយ ដោយខ្លួនមិនត្រូវចាត់ការស៊ើបអង្កេតអ្វីបន្តិចបន្តួចមុនឡើយ ទៅជូនរដ្ឋអាជ្ញា ដែលនឹងត្រូវចាត់ការដូចបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងជំពូកមុន ។

មាត្រា ៧០:

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទទួលចាត់ការតាមការចោទប្រកាន់ទៅលើអំពើណាមួយ ដែលបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ។ ដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវស៊ើបសួរបានតែក្នុងអំពើព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានកំណត់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនអោយស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ។

មាត្រា ៧១:

ក្នុងពេលកំពុងស៊ើបសួរ បើមានអំពើជាបទមជ្ឈិមមួយទៀតលេចឡើង ចៅក្រមស៊ើប អង្កេតត្រូវតែមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូន

រឿងអោយស៊ើបសួរថ្មីមួយទៀត ទើបខ្លួនចាត់ការស៊ើបអង្កេតលើរឿងមជ្ឈិមថ្មីនេះបាន ។

ប្រសិនបើអំពើថ្មីនោះ គ្រាន់តែជាស្ថានទំងន់នៃអំពើដែលខ្លួនបានទទួលស៊ើបសួរពីមុននោះទេ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបាច់មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរថ្មីទៀតឡើយ ។

មាត្រា ៧២:

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសិទ្ធិទៅពិនិត្យដល់កន្លែង ដែលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌកើតមាន ហើយមានក្រឡាបញ្ជីម្នាក់ទៅជាមួយផង ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវអោយដំណឹងទៅរដ្ឋអាជ្ញាអំពីការចេញដំណើរនេះ ។

មាត្រា ៧៣:

កាលបើអំពើដែលចៅក្រមបានទទួលស៊ើបសួរនោះ គ្មានលក្ខណៈជាបទមជ្ឈិម ហើយគ្រាន់តែចូលជាបទលហុបុណ្ណោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបន្តការស៊ើបសួរនោះទៅទៀតរួចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៧៤:

ក្នុងករណីដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបអង្កេតច្រើនរូបនៅមណ្ឌលខុសគ្នា ហើយទទួលបណ្តឹងទាំងអស់គ្នាអំពីរឿងព្រហ្មទណ្ឌតែមួយដូចគ្នា ទំនាស់នេះត្រូវបញ្ជូនទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ដើម្បី ជំនុំជំរះដោយឥតបើកការតវ៉ា ។

មាត្រា ៧៥:

នៅពេលជនជាប់ចោទចូលខ្លួនជាលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវសួរកត់ត្រាអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ជននោះ ប្រាប់អំពីអំពើដែលចោទប្រកាន់ទៅលើជននោះ ហើយទទួលការរាយការណ៍ បន្ទាប់ពីបានប្រាប់ជននោះ អំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដែលអាចឆ្លើយ ឬមិនទាន់ឆ្លើយដោយគ្មានមេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិ ដែលខ្លួនជ្រើសរើស ឬដែលត្រូវតែងតាំងដោយឯកឯង ។

មាត្រា ៧៦:

នៅពេលចូលខ្លួនជាលើកដំបូងនេះ ក្រោយពីបានបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណ និងក្រោយពីបានទទួលដំណឹងអំពីអំពើ ដែលខ្លួនត្រូវជាប់ចោទប្រកាន់ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទជំរាបចៅក្រមអង្កេតថា:

ខ្លួនសុំជ្រើសរើសមេធាវីមួយ ឬថាខ្លួនសុំអោយរដ្ឋចាត់តាំងមេធាវីមួយ ដើម្បីការពារខ្លួននោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវផ្អាកការសួរយកចម្លើយសិន ហើយត្រូវហៅក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីជាទីបំផុត នូវមេធាវីនោះមកស្តាប់ការសួរយកចម្លើយលើជនជាប់ចោទ ដែលនឹងធ្វើនៅចំពោះមុខមេធាវីនោះ ។

ការចាត់តាំងដោយឯកឯងនូវមេធាវី ត្រូវធ្វើដោយប្រធានតុលាការក្នុងករណីដូចតទៅ:

- ជនរងគ្រោះជាអនីតិជនគ្មានទីពឹង
- ជនជាប់ចោទជាអនីតិជនគ្មានទីពឹង
- ជនជាប់ចោទជាមនុស្ស គ ថ្លង់ មនុស្សខ្វាក់ ឬជនមានវិបត្តិស្មារតី
- ជនជាប់ចោទត្រូវជាប់ចោទពីបទប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋណាមួយ ហើយខ្លួនគ្មានលទ្ធភាពអាចពឹងអ្នកជួយ ការពារខ្លួនបាន ។

ក្នុងករណីផ្សេងពីករណីដូចមានលើកខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចសួរយកចម្លើយជនជាប់ចោទបាន កាលណាជននេះសុខចិត្តការពារខ្លួនដោយខ្លួនឯង។

មាត្រា ៧៧:

ប្រសិនបើមេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិមិនបានចូលខ្លួនមកតាមថ្ងៃ និងម៉ោងដូចបានណាត់ទេ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសិទ្ធិសួរយកចម្លើយដោយមិនបាច់មានវត្តមាននៃមេធាវី។ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវកត់ជានិទ្ទេសអំពីអវត្តមាននេះ ក្នុងកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ។

មាត្រា ៧៨:

សំណុំរឿងត្រូវទុកអោយមេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិពិនិត្យមើលបានរាល់ពេលវេលា។ ការជូនសំណុំរឿងអោយមើលនេះ ត្រូវធ្វើនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ឬធ្វើនៅក្នុងបន្ទប់របស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បើទីកន្លែងនោះអាចទទួលអោយធ្វើបាន។

មេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិអាចត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយប្រើស្មៀនរបស់ខ្លួន អោយមកចម្លងឯកសារទាំងអស់ ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនទាំងស្រុង។

មាត្រា ៧៩:

បន្ទាប់ពីជនជាប់ចោទចូលខ្លួនជាលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសិទ្ធិសំរេចថា ត្រូវអោយជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ ឬត្រូវឃុំខ្លួនទុកជាបណ្ដោះអាសន្ន។ សេចក្ដីសំរេចនេះមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តភ្លាម ទុកជាមានការប្ដឹងតវ៉ាក៏ដោយ លើកលែងតែមានបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា។

ភាគីទាំងពីរមានសិទ្ធិធ្វើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសេចក្ដីសំរេចខាងលើនេះ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃគត់ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹងអំពីសេចក្ដីសំរេចបដិសេធបណ្ដឹងរបស់ខ្លួន។

សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវសំរេចរឿងនេះ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃទទួលបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍។

មាត្រា ៨០:

ប្រសិនបើជនជាប់ចោទត្រូវឃុំខ្លួន ហើយជននេះមានមេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិអោយខ្លួន មេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិអាចប្រាស្រ័យទាក់ទងបានដោយសេរី ជាមួយនឹងកូនក្ដីរបស់ខ្លួន។

ការនិយាយទាក់ទងគ្នារវាងមេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិជាមួយកូនក្ដីឃុំខ្លួន មិនត្រូវបានគេលួចស្ដាប់ ឬ កត់ត្រាឡើយ។ មេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិអាចអោយកូនក្ដីរបស់ខ្លួនស្ដាប់នូវឯកសារទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានឃើញ ឬបានកត់ត្រាចេញពីសំណុំរឿង ហើយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ក្នុងកិច្ចការពារ កូនក្ដីនោះ។ ប៉ុន្ដែមេធាវីមិនត្រូវប្រគល់ឯកសារ ឬវត្ថុអ្វីអោយដល់កូនក្ដីខ្លួនឡើយ កាលបើគ្មានការអនុញ្ញាតពិសេស ពីចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

មាត្រា ៨១:

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បង្គាប់អោយកោះហៅចូលមកចំពោះមុខខ្លួននូវជនទាំងឡាយ ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងពាក្យប្ដឹងទាមទារ ឬពាក្យប្ដឹងបរិហារ សាក្សីទាំងឡាយដែលជនជាប់ចោទសំអាង ព្រមទាំងជនទាំងអស់ដែលខ្លួនយល់ឃើញថា ចម្លើយរបស់ជនទាំងនោះ និង

មានប្រយោជន៍ក្នុងការបភ្លឺការពិត។

ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសិទ្ធិសួរតទល់គ្នារវាងភាគីនិងភាគី ឬរវាងសាក្សីនិង សាក្សីក៏បាន ឬរវាងសាក្សី និងភាគីក៏បាន។

មាត្រា ៨២:

សាក្សីមុននឹងចូលឆ្លើយ ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានត្រឹមត្រូវតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួន។ សាក្សីត្រូវបានសួរយកចម្លើយ ម្នាក់ម្តង ម្នាក់ម្តងផ្សេងពីគ្នា។ ជនជាប់ចោទនឹងត្រូវនាំមកចំពោះមុខសាក្សីបាន កាលណាចៅក្រមយល់ឃើញថា ការសួរតទល់តម្រូវអោយមាន។

មាត្រា ៨៣:

កំណត់ហេតុយកចម្លើយសាក្សី ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី និងសាក្សី ក្រោយពីបានអានកំណត់ហេតុ អោយសាក្សីនោះស្តាប់ ។ ប្រសិនបើសាក្សីនោះមិនព្រមចុះហត្ថលេខា នោះត្រូវធ្វើនិទ្ទេសនៃការមិនយល់ព្រមនោះ។ ទំព័រនីមួយៗ នៃកំណត់ហេតុយកចម្លើយ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមក្រឡាបញ្ជី និងសាក្សី។

ការសរសេរមិនត្រូវទុកឱ្យមានចន្លោះបន្ទាត់ទំនេរទេ។ ពាក្យឆូតលុបចោលនិងពាក្យសរសេរយោង ត្រូវតែមានសេចក្តីបញ្ជាក់ និងមានហត្ថលេខារបស់ចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី និងសាក្សី។ ចំពោះការយកចម្លើយអ្នកឯទៀតក្នុងសំណុំរឿង ក៏ត្រូវធ្វើដូចខាងលើនេះដែរ។

មាត្រា ៨៤:

ជនទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានអញ្ជើញមកឆ្លើយជាសាក្សី ត្រូវតែចូលមកឆ្លើយ តាមបំណង នៃការអញ្ជើញ។

ក្រោយពីបានទទួលលិខិតអញ្ជើញហើយ សាក្សីមិនចូលមកចំពោះមុខចៅក្រម នោះចៅក្រមអាចចេញដីកាអោយនាំខ្លួនសាក្សីនោះ។

មាត្រា ៨៥:

ក្នុងករណីដែលមានការចាំបាច់ជាដាច់ខាត បើសាក្សីឈឺ ឬមិនអាចនឹងធ្វើដំណើរបាន ចៅក្រមដោយមានក្រឡាបញ្ជីអមផង អាចអញ្ជើញទៅកាន់ទីលំនៅសាក្សីបាន ដើម្បីស្តាប់ ហើយកត់យកចម្លើយរបស់សាក្សីនេះ។

មាត្រា ៨៦:

បើសាក្សីមានទីលំនៅ នៅក្នុងខេត្ត ឬក្រុងដទៃពីខេត្ត-ក្រុង នៃតុលាការរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចេញដីកាផ្ទេរ សមត្ថកិច្ចមួយអោយទៅចៅក្រមនៃខេត្ត ឬក្រុង ដែលជននោះស្នាក់នៅ ដើម្បីសួរ និងកត់យកចម្លើយរបស់សាក្សីនោះ។

មាត្រា ៨៧:

ក្រៅពីការស្តាប់ និងយកចម្លើយសាក្សី ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចាត់តាំងវិធានការផ្សេងៗទៀតបាន អោយតែវិធានការនោះមានប្រយោជន៍ដល់ការបញ្ជាក់ការពិត។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវចុះទៅកាន់ទីលំនៅរបស់ជនជាប់ចោទ ដើម្បីធ្វើការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាននោះ។ ក្នុងករណីនេះ មេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិជនជាប់ចោទត្រូវបានអោយដំណឹង និងអញ្ជើញអោយចុះទៅជាមួយចៅក្រមដែរ។

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ រៀបរាប់សេចក្តីអោយពិស្តារអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការ ដែលខ្លួនបានធ្វើ ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាជាមួយក្រឡាបញ្ជី និងជនទាំងអស់ដែលបានចូលរួមក្នុងការឆែកឆេរនោះ។

ចៅក្រមត្រូវធ្វើផងដែរ នូវបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌច្បាស់លាស់ និងពិស្តារនៃវត្ថុ និងលិខិត ដែលខ្លួនបានរឹបអូស ហើយទុកវត្ថុ និងលិខិតទាំងនោះក្នុងបញ្ចប់បិទជិត ហើយបោះត្រានៅលើកញ្ចប់នោះព្រមទាំងបានចុះហត្ថលេខាចៅក្រម និងក្រឡាបញ្ជីផង។

មាត្រា ៨៨:

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចាត់អោយធ្វើកោសលវិច្ច័យ កាលណាខ្លួនយល់ថា វិធានការនេះ ចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់ការពិត។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវទៅរកជនដែលខ្លួនយល់ថា អាចធ្វើមូលវិចារបានអំពីធាតុ និងកាលៈទេសៈទាំងឡាយនៃបទល្មើស ដូចជាគ្រូពេទ្យ អ្នកជំនាញគណនេយ្យ ជាងមាស...។ល។

បើជាមរណភាពមួយមិនដឹងជាបណ្តាលមកពីហេតុអ្វី ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវរកគ្រូពេទ្យឯកទេស អោយវាយតំលៃមូលហេតុនៃមរណៈភាពនេះ។

ចំណាយផ្សេងៗ ក្នុងកោសលវិច្ច័យ ត្រូវបញ្ចូលទៅជាមួយប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ហើយដាក់ទៅក្នុងបន្ទុកអ្នកជាប់ចោទ កាលបើអ្នកជាប់ចោទនោះត្រូវផ្តន្ទាទោសជាស្ថាពរនៅពេលខាងមុខ។ បើជនជាប់ចោទត្រូវបានរួចខ្លួន ប្រាក់ចំណាយក្នុងកោសលវិច្ច័យត្រូវនៅក្នុងបន្ទុករបស់រដ្ឋ។

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចាត់អោយធ្វើប្រតិកោសល្យវិច្ច័យបាន កាលណាខ្លួនយល់ឃើញថាចាំបាច់។

មាត្រា ៨៩:

កាលណាចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ថា ការប្រមូលពតិមានរបស់ខ្លួនចប់ហើយ សំណុំរឿង ត្រូវទុកអោយមេធាវីនៃជនជាប់ចោទពិនិត្យ តាមត្រូវការក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោង។ បន្ទាប់មកចៅក្រម នេះត្រូវចេញដីកាជូនរឿងទៅពិនិត្យ។ ដូចនេះត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅរដ្ឋអាជ្ញា។

ក្នុងរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលសំណុំរឿង រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយល័ក្ខអក្សរ ហើយប្តឹងមកចៅក្រមស៊ើបអង្កេតវិញ។

មាត្រា ៩០:

កាលបើចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា ហេតុការណ៍ដែលកើតមានមិនចូលជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈឹម ឬបទលហុ ឬក៏គ្មានបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ទៅលើជនល្មើសអំពីបទចោទនោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសិទ្ធិសំរេចចេញដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់។ តាមគោលការណ៍ ដីការបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវលើកមូលហេតុនៃការសំរេចរបស់ខ្លួន។

ដីកានេះត្រូវជូនទៅរដ្ឋអាជ្ញាភ្លាម ព្រមទាំងសំណុំរឿង ដើម្បីអោយរដ្ឋអាជ្ញាប្តឹងតវ៉ាទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោង។ បើសិនមានបណ្តឹងតវ៉ាពីរដ្ឋអាជ្ញា នោះជនជាប់ចោទជាប់ឃុំឃាំង ត្រូវនៅជាប់ឃុំឃាំងដដែល។ ផ្ទុយទៅវិញ បើគ្មានការតវ៉ារបស់រដ្ឋអាជ្ញាទេនោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាអោយដោះលែងជនជាប់ចោទ ប្រសិនបើជននេះគ្មានត្រូវជាប់ឃុំពីមូលហេតុអ្វីផ្សេងទៀតនោះ។

មាត្រា ៩១:

ប្រសិនបើមានដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ដែលមានការឯកភាពពីរដ្ឋអាជ្ញាផងនោះ ត្រូវជូនជាដំណឹងដល់ភាគីដើមបណ្តឹងនោះ។ ក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹង រដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិតវ៉ាទៅសាលាឧទ្ធរណ៍។

ប្រសិនបើសាលាឧទ្ធរណ៍បដិសេធដីកាលើកលែងចោទ ប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍អាចចេញដីការកចាប់ខ្លួន ជនជាប់ចោទជាថ្មី ហើយយកមកឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទជាថ្មី ហើយយកមកឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបាន កាលណាជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ។

មាត្រា ៩២:

ប្រសិនបើបទល្មើសត្រូវបានរកទៅឃើញថា ត្រូវផ្តន្ទាទោសមជ្ឈិម ឬឧក្រិដ្ឋ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅតុលាការខេត្ត-ក្រុង ក្រោយពីបានទទួលការសន្និដ្ឋានពីរដ្ឋអាជ្ញា។

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសេរីភាពពេញទី ក្នុងការវាយតំលៃកំណត់បទល្មើស ទៅលើអំពើល្មើស ដែលបានប្រព្រឹត្ត។ បើសិនជាចៅក្រមនេះយល់ថា ត្រូវកែប្រែបទល្មើសខុសពីការសន្និដ្ឋានរបស់រដ្ឋអាជ្ញា ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវបញ្ជាក់អោយបានច្បាស់លាស់ក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងរបស់ខ្លួន នូវមូលហេតុនៃការកែប្រែនេះ។

ក្នុងករណីនេះ ដីកាកែប្រែបទល្មើសនោះត្រូវជូនទៅរដ្ឋអាជ្ញា ដែលមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាក្នុង ៤៨ម៉ោងទៅ សាលាឧទ្ធរណ៍។

មាត្រា ៩៣:

ក្នុងករណីកែប្រែបទល្មើសពីបទមជ្ឈិមទៅបទឧក្រិដ្ឋ នោះចាំបាច់ទាមទារអោយមានការចោទប្រកាន់ថ្មី និងការសួរចម្លើយថ្មីទៅលើជនជាប់ចោទពីបទឧក្រិដ្ឋនេះ។

មាត្រា ៩៤:

ក្នុងគ្រប់ករណី រដ្ឋអាជ្ញាអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសេចក្តីសំរេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត កាលណាខ្លួនមិនសុខចិត្ត នឹងសេចក្តីសំរេចនេះ។

មាត្រា ៩៥:

កាលណាមានពាក្យបណ្តឹង របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សុំប្តឹងអោយឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទ ដែលនៅក្រៅឃុំនោះ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវសំរេចអំពីបញ្ហានេះក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ ហើយជូនដំណឹងទៅម្ចាស់បណ្តឹងវិញ អំពីសេចក្តីសំរេចរបស់ខ្លួន។ ម្ចាស់បណ្តឹង ក្នុងករណីមិនសុខចិត្ត នឹងសេចក្តីសំរេចនេះ មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹង។

ជំពូកទី ៥

តុលាការ ខេត្ត-ក្រុង

មាត្រា ៩៦:

នៅខេត្ត ឬក្រុងនីមួយៗ មានតុលាការមួយ ដែលសមត្ថកិច្ចលាតសន្ធឹងលើដែនដី នៃខេត្ត ឬ ក្រុងនោះ។

ក្នុងនាមជា " តុលាការផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ " តុលាការខេត្ត ឬក្រុងទទួលជំនុំជំរះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌគ្រប់ ប្រភេទ ។

ដើម្បីមានតំលៃត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចជាតុលាការរដ្ឋប្បវេណី ទាមទារអោយមាន ចៅក្រមមួយរូប រដ្ឋអាជ្ញារងមួយរូប និងក្រឡាបញ្ជីមួយរូបជាអ្នកជំនួយការ ។

ចៅក្រមអាចជាប្រធាន អនុប្រធាន ឬចៅក្រមនៃតុលាការនោះតាមការចាត់តាំងរបស់ប្រធានតុលាការ ។

មាត្រា ៩៧:

ញាតិសារលោហិត និងញាតិព័ន្ធរហូតដល់ថ្នាក់ទីបួនគិតបញ្ចូលផង មិនអាចធ្វើជាសមាជិកនៃតុលាការតែមួយបានទេ ក្នុងឋានៈជាចៅក្រមក្តី ជាតំណាងអយ្យការក្តី ។

គោលការណ៍នេះមិនគ្រាន់តែអនុវត្តទៅលើតុលាការខេត្ត ឬក្រុងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែទៅលើសាលាជំរះក្តីទាំងអស់ ទោះជាថ្នាក់ណាក៏ដោយ ។

មាត្រា ៩៨:

ជាគោលការណ៍ មានវិសមិតភាពដាច់ខាតរវាងមុខងារចៅក្រម និងមុខងារតំណាងអយ្យការ ។

តំណាងអយ្យការ ដែលបានបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនទៅពេលណាក៏ដោយនៃនីតិវិធី ពុំអាចធ្វើជាចៅក្រម នៅក្នុងរឿងដដែលនោះបានឡើយ ។

មានវិសមិតភាពផងដែរ រវាងមុខងារចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងមុខងារចៅក្រមជំនុំជំរះ ។

មាត្រា ៩៩:

ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬចៅក្រមជំនុំជំរះមិននៅ ឬមានធុរៈ ចៅក្រមនោះ ត្រូវជំនួសដោយចៅក្រមម្នាក់ទៀតតាមការចាត់តាំងរបស់ប្រធានតុលាការសាមី ។

បើនៅតុលាការនោះគ្មានចៅក្រមទេ នោះរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងចៅក្រមម្នាក់របស់ តុលាការនៃខេត្ត ឬក្រុងក្បែរគ្នានោះអោយជំនួស ។

មាត្រា ១០០:

រដ្ឋអាជ្ញាអវត្តមាន ឬមានធុរៈ ត្រូវបានជំនួសជានិច្ចដោយរដ្ឋអាជ្ញារងម្នាក់ ក្នុងចំណោមរដ្ឋអាជ្ញាទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងករណីគ្មានរដ្ឋអាជ្ញារង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ចាត់តាំងតំណាងម្នាក់ នៃអយ្យការអមតុលាការខេត្ត ឬក្រុង ក្បែរគ្នានោះអោយជំនួស ។

មាត្រា ១០១:

បើមានកើតបទល្មើសមជ្ឈិមណាមួយក្នុងបរិវេណ និងក្នុងពេលសវនាការ ចៅក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុមួយអំពីរឿងនោះ ស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់តំណាងអយ្យការ ចំលើយរបស់ជនជាប់ចោទ និងរបស់សាក្សី ហើយតុលាការអនុវត្តទោសតាមច្បាប់ ហើយបន្តការជំនុំជំរះជាធម្មតា ដោយឥតចាកចេញពីទីកន្លែងសវនាការឡើយ ។

បើមានកើតបទឧក្រិដ្ឋណាមួយនោះ ត្រូវចាប់ខ្លួនជនល្មើសភ្លាម ហើយនៅពេលជាមួយគ្នានោះ ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុមួយ ។ វត្ថុតាង

និងជនជាប់ចោទ នឹងត្រូវបានបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតាមលិខិតចោទប្រកាន់របស់អយ្យការ ។

មាត្រា ១០២:

តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ អាចទទួលបណ្តឹងដូចតទៅ:

១- តាមដីកាចោទប្រកាន់ និងជូនរឿងផ្ទាល់របស់រដ្ឋអាជ្ញា

២- តាមដីកាបញ្ជូនរឿងរបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

៣- តាមលិខិតបញ្ជូនរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ឬតុលាការណាមួយទៀត

៤- តាមការនាំខ្លួនជនជាប់ចោទជាបន្ទាន់ទៅទីសវនាការ ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

មាត្រា ១០៣:

តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ អាចជំនុំជំរះបានតែទៅលើជនទាំងឡាយ ដែលគេបញ្ជូនទៅអោយ ខ្លួនក្នុងឋានៈជាជនជាប់ចោទតែប៉ុណ្ណោះ ។ បើជនដែលគេកោះហៅអោយចូលជាសាក្សី ត្រូវបានរក ឃើញថា ជាចារី សហចារី ឬអ្នកសមគំនិតនៃអំពើដែលតុលាការបានទទួលនោះ ជននោះនឹងអាចត្រូវ បានតុលាការជំនុំជំរះ លុះត្រាតែមានលិខិតចោទប្រកាន់ ឬដីកាបញ្ជូនរឿងអោយជំនុំជំរះ តាមទំរង់ និងរយៈពេលវេលាធម្មតាដូចមានកំណត់ក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ១០៤:

តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ អាចជំនុំជំរះបានតែទៅលើអំពើ ដែលបានលើកឡើងក្នុងលិខិតចោទ ប្រកាន់ក្នុងដីកា ឬសាលក្រមបញ្ជូនរឿង ដែលខ្លួនបានទទួល និងទៅលើកាលៈទេសៈទាំងឡាយ មានបច្ច័យជាប់ទាក់ទងពិតប្រាកដទៅនឹងអំពើល្មើសហើយ ដែលកើតចេញពីការសួរដេញដោល ។

មាត្រា ១០៥:

បើតុលាការឃើញថា ការកំណត់បទល្មើសទៅលើអំពើ ដែលមាននៅក្នុងលិខិតបញ្ជូនមកខ្លួនពុំត្រឹមត្រូវទេនោះ តុលាការអាចកែតម្រូវបទល្មើសអោយត្រូវទៅនឹងអំពើល្មើសនោះបាន ប៉ុន្តែក្នុង ល័ក្ខខ័ណ្ឌជាក់លាក់ណាមួយ មិនត្រូវបន្ថែមអ្វីទៅលើធាតុផ្សំ ដែលទាក់ទងជិតស្និទ្ធទៅនឹងអំពើដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងលិខិតចោទប្រកាន់ ឬដីកាបញ្ជូនរឿងនោះឡើយ ។

មាត្រា ១០៦:

ក្នុងករណីកែប្រែបទល្មើស ពីបទមជ្ឈិមទៅបទឧក្រិដ្ឋ តុលាការត្រូវបង្វិលសំណុំរឿងមករដ្ឋអាជ្ញាវិញ ដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋានថ្មីក្នុងទម្រង់ និងរយៈកាលដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ១០៧:

ប្រសិនបើអំពើដែលខ្លួនបានទទួលជំនុំជំរះនោះពុំទាន់ច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ទេនោះ តុលាការអាចចាត់ការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមដោយខ្លួនឯង ឬបង្វិលសំណុំរឿងមកអោយចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ រដ្ឋអាជ្ញា ។

មាត្រា ១០៨:

ជនជាប់ចោទត្រូវចូលខ្លួនមកចំពោះមុខតុលាការនៅគ្រប់ឱកាសជំនុំជំរះ ដែលត្រូវសួរបន្ថែមក្តី ឬសួរដេញដោលក្តី។ បើជនជាប់ចោទបានចូលខ្លួននៅពេលសវនាការហើយជនជាប់ចោទត្រូវបានឆ្លើយការពារខ្លួនរួចហើយ សាលក្រមដែលនឹងសំរេចនោះត្រូវជាសាលក្រមចំពោះមុខ។

មាត្រា ១០៩:

អ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចអោយមេធាវី ឬអ្នកការពារអោយចូលមកជំនួសខ្លួនបាន។ ជនទាំងពីរប្រភេទខាងលើនេះ អាចចាត់ញាតិសាលោហិតខ្សែត្រង់ ឬ អោយសហព័ន្ធរបស់ខ្លួនចូលមកជំនួសខ្លួនបាន ប៉ុន្តែត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិជាលាយល័ក្ខអក្សរ។

មាត្រា ១១០:

ជនជាប់ចោទអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចមើលសំណុំរឿងនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីបាន។

មេធាវី ឬអ្នកការពារសិទ្ធិរបស់ភាគីនីមួយៗ អាចសុំចម្លង ឬសុំអោយស្មៀនរបស់ខ្លួន អោយមកចម្លង លិខិតទាំងឡាយនៃសំណុំរឿងនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ដើម្បីរៀបចំការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ១១១:

បើជនជាប់ចោទ ដែលបានកោះហៅអោយចូលត្រឹមត្រូវហើយ ហើយមិនព្រមចូលមកទេ ការជំនុំជំរះត្រូវធ្វើដោយកំបាំងមុខ ។ ប្រសិនបើចៅក្រមឃើញថា ជនជាប់ចោទមិនបានទទួលដីកាកោះអោយចូលខ្លួនត្រឹមត្រូវតាមកាលកំណត់ទេ ចៅក្រមអាចលើករឿងទៅជំនុំជំរះនាពេលសវនាការខាងមុខទៀត។ ចៅក្រមនឹងអាចជំនុំជំរះដោយកំបាំងមុខបាន កាលបើជនជាប់ចោទមិនចូលខ្លួនតាមដីកាកោះថ្មីទេ។

មាត្រា ១១២:

កាលណាអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីមិនបានចូលខ្លួនមកទេ ការមិនចូលខ្លួនមកនេះ ត្រូវបានកត់សំគាល់ក្នុងបញ្ជីជំនុំជំរះ។ តុលាការត្រូវកំណត់ថា តើទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិ រវាងអ្នកទទួលខុសត្រូវ និងជនជាប់ចោទមានឬទេ។ កាលបើមានពិរុទ្ធគ្រប់គ្រាន់លើជនល្មើសនោះ តុលាការត្រូវវិភាគទៅលើលទ្ធផលនៃការខូចខាត។

មាត្រា ១១៣:

កាលណាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនចូលខ្លួនមកទេ ហើយពិរុទ្ធភាពត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាមានគ្រប់គ្រាន់ទៅលើជនជាប់ចោទ តុលាការកំណត់តាមការយល់ឃើញរបស់ខ្លួននូវតម្លៃនៃការជួសជុលខូចខាតផ្នែករដ្ឋប្បវេណី កាលណាមានសេចក្តីសុំច្បាស់លាស់នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ១១៤:

ថ្វីត្បិតតែជនជាប់ចោទមិនបានចូលខ្លួន តុលាការត្រូវតែចាត់ការដូចមានវត្តមានជនជាប់ ចោទដែរ គឺស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងឡាយ ពិនិត្យគ្រប់ឯកសារ នឹងពតិមានគ្រប់ប្រភេទដែលអាចអោយតុលាការឃើញការពិត។ តុលាការអាចសំរេចអោយជនជាប់ចោទអវត្តមានរួច

ខ្លួនបាន កាលណាតុលាការឃើញថាពិរុទ្ធភាពមិនមានគ្រប់គ្រាន់។ ក្នុងករណីផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទ តុលាការក៏អាចសំរេចអំពីស្ថានសំរាលទោសដល់ជនជាប់ចោទដែរ។ និយាយសង្ខេបមក អវត្តមាននៃជនជាប់ចោទក្នុងពេលសវនាការ មិនត្រូវចាត់ទុកជាស្ថានទម្ងន់ទោសទេ។

មាត្រា ១១៥:

ការផ្តន្ទាទោសសំរេចដោយកំបាំងមុខជនជាប់ចោទ ត្រូវចាត់ទុកជាអសាឥតការ កាលណាជនជាប់ចោទបានប្តឹងជំទាស់នឹងសាលក្រមនោះក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹងអំពីសាលក្រម។

ប៉ុន្តែបើការអោយដំណឹងមិនបានធ្វើផ្ទាល់ដល់ជនជាប់ចោទទេ ឬបើគ្មានលិខិតអនុវត្តសាលក្រម ដែលជនជាប់ចោទបានដឹងនោះទេ បណ្តឹងជំទាស់អាចធ្វើបានរហូតដល់ពេលផុតរយៈវេលាអាជ្ញាយុកាលនៃទោស។

មាត្រា ១១៦:

បើជនជាប់ចោទឈប់នៅលំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលបានចង្អុលប្រាប់ពីមុននោះ ហើយបើមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលបន្ទុកឱ្យដំណឹងមិនអាចរកឃើញលំនៅដ្ឋានថ្មីរបស់ជនជាប់ចោទទេ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីសាលក្រមកំបាំងមុខ ត្រូវយកទៅបិទនៅលំនៅដ្ឋានចុងក្រោយរបស់ជនជាប់ចោទនោះ។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ក៏ត្រូវយកទៅបិទផងដែរ នៅមន្ទីរគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ និងយកទៅផ្សាយតាមវិទ្យុជាតិ និងតាមសារពត៌មានជាផ្លូវការ។

មាត្រា ១១៧:

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីសាលក្រមកំបាំងមុខ កែប្រែសាលក្រមនេះទៅជាសេចក្តីសំរេច មួយរបស់តុលាការមានតម្លៃគតិយុត្តិ មានន័យថា សាលក្រមនេះមានប្រសិទ្ធភាពធ្វើអោយអាជ្ញាយុកាល នៃទោសមកជំនួសអាជ្ញាយុកាលនៃបណ្តឹងអាជ្ញាវិញ។ អាជ្ញាយុកាលនៃទោសមានរយៈពេល ៣ ឆ្នាំសំរាប់ បទល្មើសមជ្ឈិម ១០ ឆ្នាំសំរាប់បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ។

គោលការណ៍នេះ ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ កាលណាសាលក្រមត្រូវបានអោយដឹង ដោយបិទនៅលំនៅដ្ឋាន ឬបិទនៅមន្ទីរគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ផ្សាយតាមវិទ្យុជាតិ ឬតាមសារពត៌មានផ្លូវការ។

សាលក្រមខាងលើនេះ អាចអនុវត្តបានចំពោះសំណងរដ្ឋប្បវេណី កាលបើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំ។

មាត្រា ១១៨:

កាលណាមានការតវ៉ាអំពីសេចក្តីជូនដំណឹងនៃសាលក្រមកំបាំងមុខ ឧទាហរណ៍ដូចជា ក្នុងករណីលិខិតដើមនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះត្រូវបាត់បង់ សេចក្តីជូនដំណឹងនោះចាត់ទុកដូចជាឥតបានធ្វើទេ។

មាត្រា ១១៩:

ការអោយដំណឹង ត្រូវអោយដោយផ្ទាល់ទៅសាមីខ្លួន នេះជាអាទិភាព បើរកសព្វគ្រប់ហើយមិនជួបសាមីខ្លួនទេនោះ ត្រូវចាត់វិធានការដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦។

មាត្រា ១២០:

តាមគោលការណ៍ បណ្តឹងជំទាស់ត្រូវធ្វើនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការ ប៉ុន្តែ គេអាចធ្វើបណ្តឹងជំទាស់បានដែរ តាម

សំបុត្រអនុសិដ្ឋ ឬសំបុត្រធម្មតា ឬតាមបណ្ដឹងធ្វើនៅចំពោះមុខមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ណាមួយ ។ មន្ត្រីនេះ ត្រូវបញ្ជូនបណ្ដឹងនោះជាប្រញាប់ទៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី សាមី ។

មាត្រា ១២១:

បណ្ដឹងជំទាស់ផ្អាកការអនុវត្តសាលក្រម ហើយចាត់ទុកអង្គហេតុ និងតួក្ដីទាំងអស់ក្នុងភាពដែលមាន នៅពេលដែលសាលក្រមកំបាំងមុខបានសំរេច បន្ទាប់មកតុលាការដែលទទួលបណ្ដឹងជំទាស់របស់ជនជាប់ចោទ មានអំណាចរបស់ខ្លួនឡើងវិញពេញបរិបូរណ៍ក្នុងការជំនុំជំរះ ហើយអាចតម្លើង ឬបន្ថយទណ្ឌកម្មទាំងឡាយ រួមមានទណ្ឌកម្មផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និងទណ្ឌកម្មផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ដែលសាលក្រមកំបាំងមុខបានកំណត់រួចហើយ ។

តុលាការក្រោយពីបានទទួលបណ្ដឹងជំទាស់របស់ជនជាប់ចោទ អាចស្រង់ស្ថានទម្ងន់ទោសទាំងឡាយ ដែលខ្លួនពុំបានធ្វើនៅក្នុងសាលក្រមកំបាំងមុខ ឬសំរេចអោយជនជាប់ចោទរួចខ្លួន ក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ១២២:

តុលាការពិនិត្យ តើបណ្ដឹងជំទាស់ធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬទេ ។ បើតុលាការឃើញ ថាបណ្ដឹងនោះត្រឹមត្រូវហើយ ត្រូវប្រកាសថាទទួលបណ្ដឹងទុកជាត្រឹមត្រូវតាមទំរង់ច្បាប់ ហើយចាត់ការជំនុំជំរះដល់អង្គសេចក្ដី ដោយចាត់ទុកដូចជារឿងក្ដីនេះទើបនឹងជូនមកចំពោះមុខខ្លួនជាលើកដំបូងនោះដែរ ។

មាត្រា ១២៣:

បើអ្នកប្ដឹងជំទាស់មិនបានចូលខ្លួនមក តាមការណាត់របស់តុលាការទេ តុលាការចេញ សាលក្រមកំបាំងមុខទុកជាចំពោះមុខ ។

មាត្រា ១២៤:

សាលក្រមសំរេចលើបណ្ដឹងជំទាស់ គូភាគីអាចប្ដឹងទៅសាលាឧទ្ធរណ៍បាន ។

មាត្រា ១២៥:

ភស្តុតាងនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ អាចធ្វើបានដោយប្រើគ្រប់មធ្យោបាយទាំងអស់ ដើម្បី ញុំាងចៅក្រមអោយជឿបាន ឧទាហរណ៍ដូចជា ដោយការទទួលសារភាព ដោយចម្លើយសាក្សីឆ្លើយសមហេតុផល និងជាក់ច្បាស់ ដោយការពិនិត្យគ្រប់មុខសញ្ញា ដោយកោសល្យវិច្ច័យ ឬដោយមធ្យោបាយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដទៃទៀត ដូចជាការទៅពិនិត្យដល់ទីកន្លែង... ។ល ។

តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីពង្រឹងជំនឿរបស់ខ្លួន អាចពិនិត្យទៅលើគ្រប់ឯកសារទាំងអស់ដែលបានដាក់ មកអោយសួរដេញដោលនៅពេលសវនាការ និងដាក់អោយសួរតទល់រវាងគូភាគី និងរវាងមេធាវីដើម្បីចេញសាលក្រម ។ ចៅក្រមមិនត្រូវផ្អែកជំនឿរបស់ខ្លួនទៅលើការដឹងឮផ្ទាល់ខ្លួន ដែលខ្លួនបានទទួលក្រៅ ពីសវនាការតុលាការឡើយ ។

មាត្រា ១២៦:

នៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវទទួលកត់ត្រានៅពេលសវនាការ សំដៅអោយសាលាឧទ្ធរណ៍អាចធ្វើការត្រួតពិនិត្យមានប្រសិទ្ធភាព អំពីនីត្យានុកូលភាពនៃនីតិវិធី និងអាចបានដឹងយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់តាមត្រូវការ នូវការស៊ើបអង្កេតដោយផ្ទាល់មាត់ ដែល

បានប្រព្រឹត្តទៅនាពេលសវនាការ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវខិតខំស្រង់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់បំផុត នូវដំណើរការនៃនីតិវិធី ហើយកត់ត្រាចម្លើយសាក្សីទាំងឡាយ និងចម្លើយរបស់ជនល្មើស ។

សេចក្តីកត់ត្រាខាងលើនេះ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយក្រឡាបញ្ជី និងបញ្ជាក់ដោយចៅក្រម ក្រោយពីបានពិនិត្យពិច័យរួចក្នុងរយៈពេលដប់ថ្ងៃក្រោយសវនាការ ដែលសាលក្រមនោះបានប្រកាស ហើយកិច្ចការនេះបើមិនធ្វើទេ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវទទួលវិន័យរដ្ឋបាល ។

មាត្រា ១២៧:

សេចក្តីកត់ត្រាដែលមានចុះហត្ថលេខាដោយក្រឡាបញ្ជី និងបញ្ជាក់ដោយចៅក្រម ត្រូវទុកជាបន្ទាល់នូវខ្លឹមសាររបស់វារហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ ។ ក្នុងករណីមានសេចក្តីមិនស្របគ្នារវាងសេចក្តីកត់ត្រា និងសាលក្រមដើម គេត្រូវយកសេចក្តីនៅក្នុងសាលក្រមដើមទុកជាបានការ ។

មាត្រា ១២៨:

ការស៊ើបអង្កេតនៅពេលសវនាការត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ បើពុំដូច្នោះទេ នឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ ។ ការផ្សាយជាសាធារណៈនេះមិនមែនសំរាប់តែសវនាការដែលប្រកាសសាលក្រមទេ ប៉ុន្តែ សំរាប់សវនាការដែលធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងការសួរដេញដោល ។ ដូចនេះសាលក្រម ត្រូវតែមានបញ្ជាក់អំពីការផ្សាយជាសាធារណៈនេះ ពីព្រោះបើគ្មានសេចក្តីបញ្ជាក់នេះទេ សាលក្រមនោះ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ១២៩:

ប៉ុន្តែការជំនុំជំរះអាចធ្វើជាសម្ងាត់ កាលបើការធ្វើជាសាធារណៈអាចនាំអោយមាន គ្រោះថ្នាក់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងដល់ប្រពៃណីល្អ ។ សវនាការជាសម្ងាត់ធ្វើតែទៅលើភាគមួយនៃការសួរដេញដោលប៉ុណ្ណោះ ។ មានន័យម្យ៉ាងទៀតថា ថេរៈវេលានៃការធ្វើជាសម្ងាត់ អាចត្រឹមតែក្នុងពេលស៊ើបអង្កេតប៉ុណ្ណោះ រីឯការប្រកាសសាលក្រម ត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ បើពុំនោះទេត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ១៣០:

ចៅក្រម ជាអ្នករក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងៀមនៃសវនាការ និងជាអ្នកដឹកនាំសួរដេញដោល ។ ក្នុងការសួរដេញដោល ចៅក្រមអាចបញ្ឈប់ ឬយកចេញអ្វីៗ ដែលនាំ...យការសួរដេញដោលនោះវែងអន្លាយឥតប្រយោជន៍ គឺឥតបានផ្តល់ការបំភ្លឺរកការពិត ។

កាលណាមានការតវ៉ា រវាងតំណាងអយ្យការ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាមួយជនជាប់ចោទ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃវិធានការណាមួយក្នុងការស៊ើបអង្កេត ការស្តាប់ចម្លើយ សាក្សីការ តាំងសំនួរផ្សេងៗ ឬបញ្ហាដទៃទៀតនោះ ចៅក្រមអាចសំរេចដោយចេញបញ្ជា ដែលគ្រាន់តែចុះនិទ្ទេសក្នុងសេចក្តីកត់ត្រាសវនាការ លើចំណុចដែលថា តើវិធានការនោះត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬត្រូវបានបដិសេធចោល ។

មាត្រា ១៣១:

ភាគីរងគ្រោះ អាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានជានិច្ច ក្នុងពេលដែលចៅក្រមពុំទាន់ចេញសាលក្រម ។ ភាគីរងគ្រោះមិនចាំបាច់ដាក់ពាក្យដែលមានរាយរ៉ាប់អំពីមធ្យោបាយអន្តរាគមន៍របស់ខ្លួននោះ គឺគ្រាន់តែជំរាបនៅពេលសវនាការថា: ខ្លួនសូមតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយសុំអោយចុះនិទ្ទេសអំពីសំណូមពរនេះ ហើយចាប់ធ្វើការសន្និដ្ឋាន ។

មាត្រា ១៣២:

នៅពេលបើកសវនាការ ចៅក្រមប្រកាសលើកសំណុំរឿងមកជំនុំជំរះ ។ ក្រឡាបញ្ជី ហៅឈ្មោះភាគី និងសាក្សីទាំងឡាយនៃរឿង ព្រមទាំងត្រួតពិនិត្យលើអត្តសញ្ញាណនៃជនទាំងនោះ ។ ភាគីនីមួយៗ អង្គុយនៅកន្លែងដែលទុកអោយខ្លួននៅក្នុងបន្ទប់ជំនុំជំរះ ។ សាក្សីទាំងឡាយត្រូវថយខ្លួនទៅនៅក្នុងបន្ទប់មួយដែលគេរៀបចំទុកដោយឡែក ហើយដែលសាក្សីពុំអាចឃើញ ឬស្តាប់ឮអ្វីៗ ដែលធ្វើនៅក្នុងបន្ទប់ជំនុំជំរះ ។ សាក្សីទាំងនោះពុំអាចទាក់ទងគ្នាបានឡើយ ។

បន្ទាប់មកទៀត ចៅក្រមស្តាប់ការរ៉ាយរ៉ាប់របស់ជនជាប់ចោទ អំពីដំណើររឿងដែលចោទប្រកាន់មកលើខ្លួន ។ ក្រោយពីបានស្តាប់សេចក្តីរ៉ាយរ៉ាប់ផ្ទាល់មាត់របស់ជនជាប់ចោទរួចហើយ ចៅក្រមចាប់ផ្តើមសួរជនជាប់ចោទនូវបញ្ហាមានប្រយោជន៍ដល់រឿង ។ ការសួរនេះត្រូវបានបំពេញដោយសំនួររបស់ភាគីឯទៀត តាមរយៈចៅក្រម ។

ប្រសិនបើគ្មានការជំទាស់ពីភាគីណាមួយទេ រាប់ទាំងតំណាងអយ្យការផង ចៅក្រមតាំងសំនួរដែលគេសួរ តាមរយៈខ្លួន ។ បើមានការជំទាស់ ចៅក្រមត្រូវសំរេចដោយគិតថា តើសំនួរនោះត្រូវចោទសួរឬទេ ។ សំនួរទាំងឡាយត្រូវសួរតាមរយៈចៅក្រមលើកលែងតែសំនួររបស់តំណាងអយ្យការមេធាវី ឬអ្នកការពារ ដែលអាចសួរផ្ទាល់តែម្តង ក្រោយពីបានទទួលការអនុញ្ញាតពីចៅក្រម ។

បន្ទាប់ពីជនជាប់ចោទ ចៅក្រមស្តាប់អ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ឆ្លើយតាមមធ្យោបាយការពារខ្លួនរបស់អ្នកនោះ ។ មធ្យោបាយការពារខ្លួនត្រូវសំដៅទៅលើហេតុការណ៍ដែលអ្នកនោះបានដឹង ហើយជាអាទិ៍ ទៅលើទំនាក់ទំនងដែលជាហេតុនាំអោយអ្នកនោះទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី ។

បន្ទាប់មកទៀត ចៅក្រមស្តាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប្រសិនបើមាន ដែលបានតាំងខ្លួនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ចៅក្រមស្តាប់ចម្លើយរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អំពីការដែលជននេះបានដឹង ជាអាទិ៍ អំពីកត្តានៃភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីការខូចខាត ដែលខ្លួនត្រូវរងគ្រោះរួមមានតម្លៃ និងទំនាក់ទំនងហេតុនិងផល រវាងខ្លួន និងបទល្មើស ។

មាត្រា ១៣៣:

បន្ទាប់មក ចៅក្រមស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សីតាមលំដាប់លំដោយ គឺ: សាក្សីបន្ទុក សាក្សីខាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សីដោះបន្ទុក ។ លំដាប់លំដោយនេះនឹងអាចផ្លាស់ប្តូរ លុះណាតែមានហេតុផលសំខាន់ដែលត្រូវធ្វើដូចនោះ ។

ចៅក្រមអាចមិនចាំបាច់ស្តាប់ចម្លើយណាមួយបាន កាលណាខ្លួនយល់ឃើញថា ចម្លើយនោះពុំមាន ប្រយោជន៍ដល់ការបញ្ជាក់នូវការពិត ។ ក្នុងករណីមានការជំទាស់ ចៅក្រមត្រូវសំរេចរឿងនេះដោយដីកាបង្គាប់ ដែលត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុសវនាការ ។

មាត្រា ១៣៤:

សាក្សីទាំងឡាយណា ដែលមិនបានស្បថនៅពេលស៊ើបអង្កេត ត្រូវស្បថសិនមុននឹងឆ្លើយ ។

សាក្សីទាំងឡាយ ដែលចូលមកឆ្លើយតបតាមអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិ នៃចៅក្រមនោះមិនចាំបាច់ស្បថឡើយ ។

សាក្សីក្រោយពីបានឆ្លើយជូនតុលាការរួចហើយ អាចនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការបាន ។ តាមសំណូមពររបស់សាក្សី ចៅក្រមអាចអនុញ្ញាតអោយចេញទៅក្រៅបាន កាលណាសាក្សីនោះមិនចាំបាច់ឆ្លើយបញ្ជាក់អ្វីទៀតនោះ ។

មាត្រា ១៣៥៖

វត្ថុតាងទាំងឡាយ ត្រូវយកមកបង្ហាញម្តងទៀតដល់សាក្សី និងគូភាគី ប៉ុន្តែទម្រង់បែបបទនេះ កាលណាមិនបានបំពេញ ក៏មិនបណ្តាលអោយការជំនុំជំរះមានមោឃៈភាពដែរ ។

មាត្រា ១៣៦៖

បើជនជាប់ចោទ ឬសាក្សីជាមនុស្ស គ ថ្លង់ ប៉ុន្តែចេះសរសេរអក្សរនោះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវ សរសេរសំនួរ និងការកត់សំគាល់ផ្សេងៗ អោយទៅជនជាប់ចោទ ឬសាក្សី គ ថ្លង់នោះ ដើម្បីអោយឆ្លើយ មកវិញដោយលាយលក្ខ័អក្សរ ។ បើជន គ ថ្លង់ មិនចេះសរសេរអក្សរ ចៅក្រមត្រូវតែងតាំងដោយ ឯកឯងនូវជនម្នាក់ដែលមានទម្លាប់ទាក់ទងមនុស្ស គ ថ្លង់ ដោយកាយវិការ ដើម្បីធ្វើជាអ្នកបកប្រែ ។

មាត្រា ១៣៧៖

ក្រោយពីការសួរដេញដោល ចៅក្រមត្រូវបើកអោយនិយាយជាបន្តបន្ទាប់គ្នា គឺដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី ជនជាប់ចោទ មេធាវី ឬអ្នកការពារដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី តំណាងអយ្យការ មេធាវី ឬអ្នកការពារអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ហើយជាចុង ក្រោយបង្អស់ មេធាវី ឬអ្នកការពារជនជាប់ចោទ ។ ការបំពេញទំរង់បែបបទខាងលើនេះ ត្រូវកត់ត្រាក្នុងកំណត់ហេតុសវនាការ និងក្នុងសាលក្រម បើពុំធ្វើដូចនោះទេ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ១៣៨៖

តំណាងអយ្យការ ត្រូវមានមតិត្រឹមត្រូវតែទៅលើអង្គហេតុ នៃការសួរដេញដោល ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែនៅលើឧប្បត្តិហេតុទាំងឡាយដែរ ហើយកាលណាតំណាងអយ្យការប្រកាសថា យល់ព្រមតាមសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ នោះទើបចាត់ទុកថាគ្រប់គ្រាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ។

មាត្រា ១៣៩៖

ដរាបណាចៅក្រមពុំទាន់ប្រកាសសាលក្រមរបស់ខ្លួននៅឡើយទេ ដរាបនោះគូភាគីអាច ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ឬជូនឯកសារទាំងឡាយដែលខ្លួនយល់ថា មានប្រយោជន៍ទៅតុលាការជានិច្ច ។

មាត្រា ១៤០៖

តុលាការជំនុំជំរះដោយចេញសាលក្រមរបៀប ទៅលើអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់ដែលតំណាងអយ្យការ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងជនជាប់ចោទយល់ថា ត្រូវលើកយកមកជជែកគ្នាពីព្រោះមានប្រយោជន៍ ។

ប្រសិនបើអញ្ញត្រកម្មស្តីពីអសមត្ថកិច្ច នោះតុលាការត្រូវតែសំរេច ជាមុនសិននៅលើអញ្ញត្រកម្មស្តីពី សមត្ថកិច្ចនោះ ។

ប៉ុន្តែបើសិនណា ដើម្បីនឹងវាយតម្លៃទៅលើអញ្ញត្រកម្មស្តីពីអសមត្ថកិច្ចនោះបាន លុះត្រាតែពិនិត្យដល់អង្គសេចក្តីសិន នោះតុលាការអាចសំរេចភ្ជាប់ឧប្បត្តិហេតុនោះទៅអង្គសេចក្តីបាន ។ បន្ទាប់មកតុលាការត្រូវសំរេចអំពីសមត្ថកិច្ច ដោយចេញសេចក្តីសំរេចមួយផ្សេង ពីសេចក្តីសំរេចលើអង្គសេចក្តី ។ បើតុលាការសំរេចថា គ្មានសមត្ថកិច្ច នោះតុលាការមិនបាច់ពិនិត្យដល់អង្គសេចក្តីឡើយ ។

មាត្រា ១៤១៖

កាលណាការសួរដេញដោលការសន្និដ្ឋានទោស ការសន្និដ្ឋានការពារបានធ្វើចប់សព្វគ្រប់ ហើយចៅក្រមប្រកាសថយខ្លួនទៅបន្ទប់

សម្ងាត់សំរាប់ពិភាក្សា ។ ចាប់ពីពេលនេះទៅ ការជូនសំអាង ឬ ពាក្យសុំណាមួយមិនអាចធ្វើបានទៀតឡើយ ។

មាត្រា ១៥២:

សាលក្រមទាំងអស់ត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈ មានន័យថា ត្រូវអានយ៉ាងឮដោយ ចៅក្រម ។ សាលក្រមត្រូវបានសំរេចចេញក្នុងថេរៈវេលាយ៉ាងខ្លីបំផុត ។ កាលណាសាលក្រមពុំអាចចេញភ្លាមបានទេ ចៅក្រមត្រូវប្រកាសនៅពេលសវនាការ និងអំពីថ្ងៃសវនាការខាងមុខដែលសាលក្រមនោះ នឹងត្រូវប្រកាស ដើម្បីអោយអ្នកមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងក្តីនោះចូលមកស្តាប់ ។

មាត្រា ១៥៣:

សាលក្រមទាំងឡាយត្រូវមានពីរផ្នែក គឺ :-ផ្នែកខាងលក្ខណៈសម្បត្តិ និងផ្នែកសាលក្រមសុទ្ធសាធ ។

១-ផ្នែកខាងលក្ខណៈសម្បត្តិ ដែលសរសេរនៅក្បាលសាលក្រមត្រូវមានៈ គោត្តនាម និងនាម វិជ្ជាជីវៈ ទីលំនៅ និងតួនាទីនៃគូភាគី គោត្តនាម និងនាមរបស់មេធាវី ឬអ្នកការពារបទចោទប្រកាន់ និងសំណូមពររបស់គូក្តី ប្រសិនបើមានសុំសេចក្តីរំលឹកអំពីនីតិវិធីដែលបានប្រព្រឹត្តដោយមានចុះនិទ្ទេសនូវអំពើ និងកិច្ចធំៗ ព្រមទាំងឧប្បត្តិហេតុនានា ដែលតុលាការបានសំរេចហើយ ។ លក្ខណៈសម្បត្តិនេះក៏ត្រូវមានផងដែរនូវ សំនួរ និងចម្លើយដែលបានធ្វើនៅពេលសវនាការ ។

២- ផ្នែកខាងសាលក្រមសុទ្ធសាធ ត្រូវចែកចេញជាពីរផ្នែកទៅទៀត គឺ: ផ្នែកខាងសំអាងហេតុ និងផ្នែក ខាងសេចក្តីសំរេច ។

ក- សំអាងហេតុ គឺ យោបល់ទាំងឡាយ ដែលនាំអោយកំណត់ចេញសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ ។

ខ- សេចក្តីសំរេចបញ្ជាក់ពីវិធានការទាំងឡាយដែលបានចាត់ ឬការផ្តន្ទាទោសដែលតុលាការបានសំរេច ។

មាត្រា ១៥៤:

សាលក្រមណាក៏ដោយ ត្រូវមានសំអាងហេតុគ្រប់ចំណុចសំខាន់ៗ នៃបទចោទប្រកាន់ និងគ្រប់ចំណុចនៃពាក្យសុំរបស់គូភាគី ។ សំអាងហេតុត្រូវតែច្បាស់លាស់ មានន័យថា បញ្ជាក់អោយ ប្រាកដនូវគំនិតរបស់ចៅក្រម ដោយឥតនាំអោយមានការភ័ន្តច្រឡំ ឬសេចក្តីផ្ទុយ គ្នានោះឡើយ ។

សេចក្តីសំរេចដែលជាផ្នែកសំខាន់បំផុតនៃសាលក្រម ក៏ត្រូវតែសរសេរអោយច្បាស់លាស់ ដូចសំអាងហេតុដែរ ។ នៅក្នុងសេចក្តីសំរេច ត្រូវចុះអត្ថបទច្បាប់ទាំងឡាយ ដែលការសំរេចត្រូវផ្អែកទៅលើ ។

មាត្រា ១៥៥:

សាលក្រមត្រូវតែសរសេរភ្លាមៗ ហើយត្រូវអាននៅពេលសវនាការ កាលណាចៅក្រមត្រឡប់មកពីបន្ទប់សម្ងាត់សំរាប់ពិភាក្សាវិញ ។

មានតែផ្នែកខាងសំអាងហេតុ និងផ្នែកខាងសេចក្តីសំរេចទេ ដែលត្រូវអានជាសាធារណៈ ។ មុននិងអានសាលក្រម ចៅក្រមត្រូវចុះហត្ថលេខានៅក្នុងសាលក្រមនោះសិន ។

មាត្រា ១៥៦:

ជនជាប់ចោទដែលត្រូវបានរួចខ្លួន អាចស្នើភ្លាមបាននូវពាក្យសុំសំណងជម្ងឺចិត្ត ។ ប៉ុន្តែ ពាក្យបណ្តឹងសុំនោះ នឹងអាចទទួលបានកាលបើជននោះបញ្ជាក់បានថា ដើមចោទមានកំហុស ហើយកំហុសនោះបាននាំអោយមានបណ្តឹងឡើង ដោយអសុទ្ធចិត្ត ឬដោយឥតបាន

ពិចារណាល្អិតល្អន់ ។ មានតែ តុលាការដែលកាត់សេចក្តីរឿងនោះទេ ដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជំរះរឿងបណ្តឹងនេះ ។

មាត្រា ១៤៧:

ចំពោះការបង្វិលវត្ថុតាងអោយទៅជនជាប់ចោទវិញ ក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទរួចខ្លួន តុលាការត្រូវបង្គាប់អោយប្រគល់វត្ថុតាងនោះ អោយទៅជនជាប់ចោទ កាលណាឃើញថាវត្ថុទាំងនោះ ជារបស់ជនជាប់ចោទពិតប្រាកដ ។ បើមានសេចក្តីសង្ស័យ សូម្បីតែបន្តិចបន្តួចក៏ដោយ តុលាការត្រូវ ប្រកាសថា វត្ថុតាងត្រូវបង្វិលទៅអោយម្ចាស់ដើមត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់វិញ ។ នេះគឺបើអោយគូក្តីដែលមានប្រយោជន៍នឹងសុំសងវត្ថុតាងនោះទៅតុលាការផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីកំណត់រកម្ចាស់ដើមត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់អោយឃើញ ។

មាត្រា ១៤៨:

ទោះជាក្នុងករណីជនជាប់ចោទត្រូវបានរួចខ្លួនក៏ដោយ វត្ថុតាងត្រូវតែប្រកាសរឹបអូស កាលណាច្បាប់ចែងឱ្យរឹបអូស ឧទាហរណ៍ដូចជាក្នុងករណីកាន់កាប់គ្រឿងអាវុធដោយខុសច្បាប់ ករណីក្លែងវត្ថុផ្សេងៗ ។ល។

មាត្រា ១៤៩:

បើអំពើប្រព្រឹត្តនោះគ្រាន់តែជាបទលហុប៉ុណ្ណោះ តុលាការត្រូវកំណត់ទណ្ឌកម្មជាលហុ ហើយសំរេចអំពីសំណងជម្ងឺចិត្ត ប្រសិនបើមានពាក្យសុំ ។

មាត្រា ១៥០:

នៅក្នុងសាលក្រមត្រង់សេចក្តីសំរេច ហើយបន្ទាប់ពីបានប្រកាសពិរុទ្ធភាព នៃជនជាប់ចោទ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទទួលផ្នែករដ្ឋប្បវេណី សាលក្រមត្រូវកំណត់មូលទោស និងអនុទោស ប្រសិនបើមាន ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតសាលក្រមត្រូវមានចុះជានិទ្ទេស នូវអត្ថបទច្បាប់ដែល លើកយកមកអនុវត្ត ។

មាត្រា ១៥១:

ជាមួយគ្នានឹងការសំរេចអំពីទោស តុលាការក៏ត្រូវសំរេចផងដែរអំពីការជួសជុលសំណង និងជម្ងឺចិត្ត ។

មាត្រា ១៥២:

ជនជាប់ចោទ ដែលតុលាការសំរេចអោយរួចខ្លួន ត្រូវដោះលែងភ្លាម ប្រសិនបើ សាលក្រមមិនត្រូវបានគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍ភ្លាមទេ ។ ប្រសិនបើតុលាការសំរេចផ្តន្ទាទោស ហើយបើជនជាប់ចោទកំពុងនៅជាប់ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជនជាប់ចោទនោះនៅជាប់ឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នដដែល ។

មាត្រា ១៥៣:

ក្នុងករណីផ្តន្ទាទោស សាលក្រមត្រូវបានអនុវត្ត និងធានាដោយរដ្ឋអាជ្ញាចំពោះទោសគុក និងការទារប្រាក់ពិន័យ ។ ចំណែកឯការជួសជុលសំណង និងជម្ងឺចិត្តនោះ ត្រូវបានអនុវត្តក្រោយពីមាន ពាក្យសុំនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីម្នាក់ៗ បានសុំតាមចំណែករបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៥៤:

បើជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ផ្អាកការអនុវត្តសាលក្រមសិន មានន័យថា ជនជាប់ចោទត្រូវនៅក្រៅឃុំដដែល ។

មាត្រា ១៥៥:

គ្រប់សាលក្រមចំពោះមុខរបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ អាចត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានក្នុងរយៈពេល ពីរខែគត់ គិតពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រម ។

ជំពូកទី ៦

សាលាឧទ្ធរណ៍

មាត្រា ១៥៦:

សាលាឧទ្ធរណ៍តាំងនៅភ្នំពេញ ។

សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍លាតសន្ធឹងនៅលើដែនដីទាំងមូល នៃរដ្ឋកម្ពុជា ។

មាត្រា ១៥៧:

ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌក៏ដូចជារឿងក្តីឯទៀតដែរ សាលាឧទ្ធរណ៍ជំនុំជំរះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដែល ប្តឹងមិនសុខចិត្ត នឹងសេចក្តីសំរេចទាំងឡាយរបស់តុលាការយោធា តុលាការខេត្ត-ក្រុង ព្រមទាំងសេចក្តី សំរេចទាំងឡាយរបស់អយ្យការអមតុលាការថ្នាក់ក្រោមទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៥៨:

សាលាឧទ្ធរណ៍ក្នុងពេលជំនុំជំរះត្រូវមានសមាសភាពចៅក្រម ៣ រូប ដែលមួយរូបជា ប្រធាន តំណាងមហាអយ្យការមួយរូប និង ក្រឡាបញ្ជីមួយរូប ។

មាត្រា ១៥៩:

អមសាលាឧទ្ធរណ៍មានមហាអយ្យការមួយដែលមានអគ្គរដ្ឋអាជ្ញា និងអគ្គរដ្ឋអាជ្ញារង និងរដ្ឋអាជ្ញា ។ សមត្ថកិច្ចរបស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញាលាតសន្ធឹងលើដែនដីទាំងមូល នៃរដ្ឋកម្ពុជា ។ ក្នុងករណីមានធុរៈ ដោយមាន ជម្ងឺ ឬដោយហេតុអ្វីផ្សេងទៀត អគ្គរដ្ឋអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានជំនួសដោយអគ្គរដ្ឋអាជ្ញារង ដែលចាស់ជាងគេ ក្នុងបណ្តាសក្តិខ្ពស់ជាងគេ ប្រសិនបើមានអគ្គរដ្ឋអាជ្ញារងច្រើនរូប ។

មាត្រា ១៦០:

មុខងារសំខាន់របស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ គឺធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន នៅពេលសវនាការ និងប្តឹងសាទុក្ខទៅតុលាការកំពូល ចំពោះសាលដីកាសាលាឧទ្ធរណ៍ ដែលខ្លួនឃើញថា មានការភ័ន្តច្រឡំ ឬខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ១៦១:

ជនមានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ គឺ:

- ជនជាប់ចោទ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី
- ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
- រដ្ឋអាជ្ញា ។

មាត្រា ១៦២:

ជនជាប់ចោទ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលចង់ ប្រើសិទ្ធិឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ត្រូវប្រើសិទ្ធិនោះដោយខ្លួនឯង ឬដោយអាជ្ញានុការី "អ្នកទទួលអំណាច" អំណាចដែលប្រគល់ទៅឱ្យអាជ្ញានុការីនោះ ត្រូវធ្វើជាពិសេស ។ មានតែឪពុក ឬម្តាយនៃអនីតិជនទេ ទើបអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំនួសកូន ដោយមិនបាច់មានលិខិតប្រគល់អំណាចពិសេសនោះ ។ រីឯអ្នកអាណាព្យាបាលក៏ដូច្នោះដែរ ។

មាត្រា ១៦៣:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មានអានុភាពផ្ទេរសមត្ថកិច្ច មានន័យថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រគល់ដល់សាលា ជំរះក្តីជាន់ទីពីរ "សាលាឧទ្ធរណ៍" គ្រប់ចំណុចទាំងអស់នៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ដែលតុលាការជាន់ក្រោមបានពិនិត្យ ។

មាត្រា ១៦៤:

សាលាឧទ្ធរណ៍នៅពេលទទួលជំនុំជំរះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្តឹងដោយជនជាប់ចោទ ពុំអាចដាក់បន្ថែមទម្ងន់ទោសលើជនជាប់ចោទបានឡើយ ។ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចកែប្រែសាលក្រមបាន តែក្នុងន័យអោយផលប្រយោជន៍ទៅជនជាប់ចោទ ។

សាលាឧទ្ធរណ៍អាចកែប្រែបទល្មើស ដែលចៅក្រមជាន់ទី ១ បានសំរេច ប៉ុន្តែល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលពុំមានការ បន្ថែមទម្ងន់អ្វី ទៅលើការផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទទេ ។

សាលាឧទ្ធរណ៍អាចអនុវត្តផងដែរ លើអង្គហេតុនូវច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងពីអត្ថបទច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលសាលក្រមមុនបានសំអាងដោយរក្សាការផ្តន្ទាទោសនៅដដែល ។

មាត្រា ១៦៥:

សាលាឧទ្ធរណ៍មិនអាចសំរេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនជាប់ចោទ បន្ថែមអនុទោសទៅលើមូលទោស ដែលចៅក្រមជាន់ទី ១ ភ្លេចសំរេចនោះបានទេ ។

ប៉ុន្តែក្នុងករណី ដែលអនុទោសត្រូវតែមានជាច់ខាតនោះ សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវតែពន្យល់អំពីការដែលខ្លួនមិន អាចកែតម្រូវការភ្លេចរបស់ចៅក្រមជាន់ទី ១ បាន ដោយគ្មានបណ្តឹងពីអយ្យការ ។

ប្រសិនបើសាលាឧទ្ធរណ៍តម្កល់សាលក្រម ដោយឥតបញ្ជាក់ដូចខាងលើនេះទេ សាលដីការបស់សាលា ឧទ្ធរណ៍ត្រូវមានកំហុស ដូចសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការជាន់ក្រោមដែរ ។ ហេតុដូចនេះ សាលដីកានោះត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ១៦៦:

សាលាឧទ្ធរណ៍មិនអាចសំរេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនជាប់ចោទ ដោយតម្លើងចំនួនទឹកប្រាក់នៃសំណង និងជម្ងឺចិត្តដែលតុលាការជាន់ទីមួយ សំរេចអោយសងទៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះបានឡើយ ។

មាត្រា ១៦៧:

សាលាឧទ្ធរណ៍អាចកំណត់តម្លើងអត្រាប្រាក់ពិន័យបាន ដោយលុបទោសគុក ។ តុលាការ សំរេចកែប្រែទោសគុកជាទោសពិន័យវិញ ទោះមកជាទោសគុកនោះមានថេរៈវេលាតិចយ៉ាងណាក៏ដោយ ហើយអត្រាពិន័យខ្ពស់យ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយហេតុថា ទម្ងន់ទោសមិនស្ថិតនៅលើថេរៈវេលា ឬអត្រាទេ ប៉ុន្តែនៅលើចំណាត់ថ្នាក់នៃស្ថានទម្ងន់ទោស មានន័យថា ទោសគុកធ្ងន់ជាងទោសពិន័យ ។

មាត្រា ១៦៨:

ផ្ទុយទៅវិញ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចសំរេចទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ជនជាប់ចោទ នូវការដាក់គុកបង្ខំលើរូបកាយ ដែលតុលាការថ្នាក់ក្រោមភ្លេចកំណត់ ពីព្រោះនេះពុំមែនជាទោសទេ គឺ ជានីតិវិធីអនុវត្តសាលក្រម ដែលត្រូវតែមានតាមច្បាប់កំណត់ ។

មាត្រា ១៦៩:

ក្នុងករណីដែលតុលាការជាន់ទីមួយសំរេចអោយជនជាប់ចោទរួចខ្លួន ហើយដែល ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទូទៅនោះ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចសំរេចអំពីទោសទាំងឡាយបាន រួម ទាំងអនុទោស និងសំណងជម្ងឺចិត្តផង ។

មាត្រា ១៧០:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទោះជាគ្មាន បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនជាប់ចោទក៏ដោយ លើករឿងទាំងអស់ដែលតុលាការថ្នាក់ក្រោមបានសំរេចរួច ហើយទាំងបញ្ហាដាក់បន្ទុក និងបញ្ហាដោះបន្ទុក អោយសាលាឧទ្ធរណ៍ពិនិត្យ និងសំរេច ។ ដូចនេះសាលា ឧទ្ធរណ៍អាចកំណត់តម្លើងទណ្ឌកម្មបាន ឬសំរេចអោយជនជាប់ចោទរួចខ្លួន ។

មាត្រា១៧១:

សាលាឧទ្ធរណ៍អាចសំរេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា អំពីអនុទោសទាំងឡាយដែល ចៅក្រមជាន់ទីមួយភ្លេចកំណត់ ។

មាត្រា១៧២:

ប៉ុន្តែបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា នឹងមានអានុភាពយ៉ាងនេះបាន លុះណាតែបណ្តឹងនោះ ជាបណ្តឹងទូទៅ ។

បើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា ក៏រិតទៅលើតែអ្វីមួយនោះ នោះសាលាឧទ្ធរណ៍អាចសំរេចបានតែនៅក្នុង វង្វង់ដែលកំណត់ដោយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ ។

មាត្រា ១៧៣:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា នឹងចាត់ទុកជាបណ្តឹងទូទៅ កាលណារដ្ឋអាជ្ញាប្តឹងថា ទោសដែលកំណត់នោះស្រាលពេក ។

មាត្រា ១៧៤:

ថ្វីត្បិតតែបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់រដ្ឋអាជ្ញា មានអានុភាពទូលំទូលាយយ៉ាងណាក៏ដោយ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ អនុវត្តតែលើបណ្តឹងអាជ្ញា ហើយមិនអាចមានអានុភាពទៅលើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឡើយ ។

មាត្រា ១៧៥:

សាលាឧទ្ធរណ៍មានសិទ្ធិកែប្រែបទល្មើស ដែលចៅក្រមជាន់ទីមួយបានសំរេច ប៉ុន្តែមិនត្រូវបញ្ចូលធាតុផ្សំថ្មី ដែលចៅក្រមជាន់ទីមួយនោះពុំទាន់បានទទួល និងជំនុំជំរះឡើយ ។

មាត្រា ១៧៦:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ធ្វើដោយភាគីណាក៏ដោយ តាមគោលការណ៍ ត្រូវធ្វើនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីដែលចេញសាលក្រម ។ អ្នកប្តឹង

ឧទ្ធរណ៍ មិនចាំបាច់អោយដំណឹង នៃការប្តឹងរបស់ខ្លួននោះ ទៅភាគីផ្សេងទៀតទេ។ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងបញ្ជីភ្លាម ក្រោយពីការ ចុះពាក្យបណ្តឹង។ ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកប្តឹងត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃលើបណ្តឹងដែលចុះក្នុងបញ្ជី។ អ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចជំនួសបានដោយ អាជ្ញានុការី ដែលមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិពិសេស។

មាត្រា ១៧៧:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចធ្វើដោយសំបុត្រអនុសិដ្ឋ ឬសំបុត្រធម្មតាបានដែរ ប៉ុន្តែសំបុត្រនេះ ត្រូវផ្ញើទៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី នៃតុលាការនោះ។ លិខិតនេះត្រូវមានបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីឆន្ទៈ របស់ អ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

មាត្រា១៧៨:

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចធ្វើបានក្នុងរយៈពេលពីរខែ។ កាលណាសាលក្រមត្រូវបានសំរេច ដោយចំពោះមុខ រយៈវេលានេះចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រម។ កាលណាសាលក្រមសំរេចដោយ កំបាំងមុខរយៈវេលាត្រូវគិតពីថ្ងៃផុតកំណត់ប្តឹងជំទាស់។

ភាគីមិនចូលខ្លួនអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានមុនផុតរយៈពេលនៃការប្តឹងជំទាស់។

មាត្រា ១៧៩:

ក្នុងរយៈពេលឧទ្ធរណ៍ និងក្នុងរយៈពេលជំនុំជំរះឧទ្ធរណ៍ ការអនុវត្តសាលក្រមរបស់ តុលាការថ្នាក់ក្រោមត្រូវផ្អាកសិន។

មាត្រា ១៨០:

សម្រង់នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សម្រង់សាលក្រម សំណុំរឿង និងបណ្តឹងដែលអ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍ យល់ឃើញថា ត្រូវដាក់បន្ថែមលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ត្រូវបញ្ជូនទាំងអស់មកការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី នៃសាលាឧទ្ធរណ៍ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត។ បន្ទាប់មក ប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍បញ្ជូនសំណុំរឿងមកអគ្គរដ្ឋអាជ្ញា ដើម្បីអោយអគ្គរដ្ឋអាជ្ញា អាចធ្វើការសន្និដ្ឋានទៅពេលសវនាការបាន។

មាត្រា ១៨១:

ប្រសិនបើជនដែលតុលាការផ្តន្ទាទោសនោះត្រូវចាប់ខ្លួន ជននោះត្រូវបញ្ជូនខ្លួនក្នុងរយៈ ពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតតាមបញ្ជារបស់រដ្ឋអាជ្ញា ឬរបស់ចៅក្រមពីមន្ទីរឃុំឃាំងខេត្ត-ក្រុងសាមី មកមន្ទីរ ឃុំឃាំងភ្នំពេញ។

មាត្រា ១៨២:

សាលដីកាកំបាំងមុខសំរេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អាចប្តឹងជំទាស់បានតាមនីតិវិធីប្តឹងជំទាស់ ក្នុងទំរង់បែបបទ និងក្នុងរយៈកាលដូចសាលក្រមសំរេចសេចក្តីកំបាំងមុខ ដោយតុលាការព្រហ្មទណ្ឌខេត្ត ក្រុងដែរ។

មាត្រា ១៨៣:

បណ្តឹងជំទាស់ លើកការកោះហៅអោយចូលខ្លួនទៅសវនាការនៅពេលខាងមុខ។ បើកាលណាអ្នកប្តឹងជំទាស់ពុំបានចូលខ្លួនទេ នោះសាលដីការបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ដែលសំរេចសេចក្តីលើកទីពីរ ហើយដែលសំរេចកំបាំងមុខ ទុកជាចំពោះមុខ មិនអាចនឹងប្តឹងជំទាស់បានទៀតទេ លើកលែងតែប្តឹងសាទុក្ខទៅតុលាការកំពូល។

មាត្រា ១៨៤:

របាយការណ៍ធ្វើដោយចៅក្រមម្នាក់របស់សាលឧទ្ធរណ៍ មានកម្មវត្ថុបំភ្លឺជូនជាសាធារណៈ អំពីឯកសារទាំងឡាយនៃរឿង ដើម្បីធ្វើអោយសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជំរះដែលនៅចំពោះមុខគូភាគីបានដឹង មិនមែនគ្រាន់តែសាលក្រម ដែលត្រូវបានគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ ប៉ុន្តែដឹងអំពីធាតុផ្សំទាំងឡាយ ដែលបានដាក់ជូនអោយចៅក្រមជាន់ទីមួយពិនិត្យ និងសំរេច។

ការបំពេញបែបបទខាងលើនេះ ត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងសាលដីកា បើពុំនោះទេ ត្រូវទុកជាមោឃៈ។

មាត្រា ១៨៥:

ប្រសិនបើសាលាឧទ្ធរណ៍បង្គាប់អោយចៅក្រមម្នាក់ ក្នុងបណ្តាចៅក្រមរបស់ខ្លួនធ្វើការស៊ើបអង្កេតបន្ថែម ចៅក្រមនេះត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ថ្មីមួយទៀត កាលណាការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមបានធ្វើចប់។ របាយការណ៍នេះត្រូវដាក់មកក្នុងសំណុំរឿង ដែលសាលាឧទ្ធរណ៍នឹងលើកយកមកបើក សវនាការ បើពុំនោះទេ ត្រូវទុកជាមោឃៈ។

មាត្រា ១៨៦:

របាយការណ៍ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខ័អក្សរ ហើយត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង។ អ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានសួរចម្លើយ ក្រោយពេលដែលរបាយការណ៍ខាងលើនេះ អានឱ្យស្តាប់រួច។ ក្នុងរឿងសាមញ្ញ របាយការណ៍នេះធ្វើដោយសង្ខេបក៏បាន។ ប៉ុន្តែក្នុងរឿងស្មុគស្មាញ របាយការណ៍ត្រូវតែធ្វើ ឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីឱ្យតុលាការអាចវិនិច្ឆ័យរឿង ដោយបានដឹងរឿងសព្វគ្រប់។

មាត្រា ១៨៧:

ក្រោយពីស្តាប់របាយការណ៍រួច សាលាឧទ្ធរណ៍ស្តាប់ចម្លើយរបស់ជនជាប់ចោទ និងអ្នក ទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី។ បន្ទាប់មកសាលាឧទ្ធរណ៍ស្តាប់ចម្លើយ របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមាន។

បើគូក្តីមានអ្នកការពារសិទ្ធិ អ្នកការពារសិទ្ធិនេះ ត្រូវសន្និដ្ឋានការពារមុនតំណាងមហាអយ្យការមានមតិក្នុងករណីភាគីប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

ប្រសិនបើរដ្ឋអាជ្ញា ជាអ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍ តំណាងមហាអយ្យការ ត្រូវមានមតិមុនអ្នកការពារ។ លំដាប់លំដោយខាងលើនេះ បើពុំធ្វើទេ ក៏មិននាំអោយមោឃៈភាពដែរ។

មាត្រា ១៨៨:

របៀបរបបបង្ហាញភស្តុតាង ត្រូវធ្វើដូចរបៀបបង្ហាញភស្តុតាងនៅតុលាការខេត-ក្រុង ដែរ។

មាត្រា ១៨៩:

សាលាឧទ្ធរណ៍អាចចាត់វិធានការស៊ើបអង្កេតទាំងឡាយបាន ដូចតុលាការខេត្ត-ក្រុង ដូចជាកោសល្យវិច័យចុះពិនិត្យដល់ទីកន្លែងប្រមូលភស្តុតាង...។ល។ ដែលខ្លួនយល់ឃើញថា មានសារៈសំខាន់ដើម្បីបំភ្លឺតុលាការ។

មាត្រា ១៩០:

ការលើកវត្ថុតាងមកបង្ហាញចំពោះមុខសាលាឧទ្ធរណ៍មិនជាការចាំបាច់ទេ កាលណាការ បង្ហាញវត្ថុតាងនោះបានធ្វើត្រឹមត្រូវរួចម្តង

ហើយនៅចំពោះមុខតុលាការជាន់ទីមួយ។

មាត្រា ១៩១:

សាលាឧទ្ធរណ៍មានឆន្ទានុសិទ្ធិដើម្បីស្តាប់ ឬមិនស្តាប់ជាថ្មីម្តងទៀត នូវចម្លើយសាក្សី ដែលត្រូវបានចៅក្រមជាន់ទីមួយស្តាប់រួចហើយ។

សាលឧទ្ធរណ៍អាចសំរេចថា ត្រូវស្តាប់ ឬមិនស្តាប់សាក្សីថ្មី ទោះជាជនជាប់ចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មេធាវី ឬតំណាងមហាអយ្យការបានប្តឹងសុំអោយស្តាប់ក៏ដោយ។ បើសាលាឧទ្ធរណ៍មិនយល់ព្រមតាម ពាក្យសុំខាងលើនេះទេ បានន័យថា បើសាលាឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា សាក្សីថ្មីនោះពុំមានអ្វីនាំមកបំភ្លឺដល់ ការសួរដេញដោលទេ សាលឧទ្ធរណ៍ត្រូវចេញសាលដីការបៀបមួយ បញ្ជាក់អំពីមូលហេតុខាងលើនេះ បើពុំនោះទេ ត្រូវចុះយោបល់របស់ខ្លួនក្នុងសាលដីកាស្ថាពរ។

មាត្រា ១៩២:

សាលាឧទ្ធរណ៍មានសិទ្ធិបង្គាប់អោយធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែម ជាលាយលក្ខ័អក្សរមួយទៀតបាន កាលណាខ្លួនយល់ឃើញថាការស៊ើបសួរដែលធ្វើរួចហើយនោះ នៅពុំទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ។ ក្នុងករណីនេះសាលឧទ្ធរណ៍ ចាត់តាំងសមាជិករបស់ខ្លួនម្នាក់អោយទទួលការស៊ើបអង្កេតនេះ។

ភារកិច្ច និងរបៀបរបបចាត់ចៅក្រម ត្រូវធ្វើដូចភារកិច្ច និងរបៀបរបបចាត់តាំងចៅក្រមនៅជាន់ទីមួយដែរ។ ចៅក្រមដែលត្រូវបានចាត់តាំងខាងលើនេះ ប្រសិនបើចាំបាច់អាចប្រគល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនទៅចៅក្រម ថ្នាក់ក្រោមទៀតបាន។

មាត្រា ១៩៣:

ប្រសិនបើមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ច្រើនព្រមៗគ្នា គឺបណ្តឹងរបស់រដ្ឋអាជ្ញា របស់ជនជាប់ចោទ មេធាវី ឬរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះត្រូវតំណាងមហាអយ្យការ ជាអ្នកសន្និដ្ឋានមុន ពីព្រោះរដ្ឋអាជ្ញាបានលើកឡើងមកវិញគ្រប់ចំណុច នៃបណ្តឹងអាជ្ញា។

បើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងជនជាប់ចោទប្តឹងឧទ្ធរណ៍ដូចគ្នា នោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវឆ្លើយមុន ទើបជនជាប់ចោទឆ្លើយការពារខ្លួនជាខាងក្រោយ។

មាត្រា ១៩៤:

សាលដីកាទាំងឡាយត្រូវមានសំអាងហេតុ ប៉ុន្តែបើសាលាឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា ត្រូវតម្កល់សេចក្តីសំរេចរបស់ចៅក្រមជាន់ទីមួយ ដោយផ្អែកលើសំអាងហេតុដែលមាននៅក្នុងសាលក្រម នោះសាលាឧទ្ធរណ៍ប្រកាសថា អនុម័តឯកភាពលើសំអាងហេតុនោះ ដោយឥតចាំបាច់លើកសំអាងហេតុ នោះមកសរសេរម្តងទៀតឡើយ។

នៅចំពោះមុខសាលាឧទ្ធរណ៍ បើមានការលើកឡើងអំពីអញ្ញត្រកម្ម ឬមានការសន្និដ្ឋានថ្មី សាលាជំរះក្តី នេះត្រូវសំរេចយ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីអញ្ញត្រកម្ម និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលអាចឱ្យរឿងមានសភាពថ្មីមួយ។

កាលណាសាលាឧទ្ធរណ៍សំរេចបដិសេធសាលក្រម ដែលត្រូវគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវតែឱ្យយោបល់របស់ខ្លួន ដែលជាហេតុនាំឱ្យខ្លួនសំរេចនោះ។

មាត្រា ១៩៥:

ចំពោះការប្រកាស ការសរសេរ ភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ការចុះហត្ថលេខា និងការបកស្រាយសាលដីកា នោះត្រូវយកនីតិក្រម ប្រើសំរាប់ធ្វើសាលក្រមតុលាការព្រហ្មទណ្ឌខេត្ត-ក្រុង មកអនុវត្តកិច្ចការខាងលើនេះដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៩៦:

កាលណាសាលក្រមត្រូវបានបដិសេធ ពីព្រោះអង្គហេតុមិនចូលជាបទល្មើសមជ្ឈឹម ឬ ឧក្រិដ្ឋណាមួយ សាលាឧទ្ធរណ៍សំរេចឱ្យជនជាប់ចោទរួចខ្លួនពីបទចោទ ។

មាត្រា ១៩៧:

កាលណាសាលក្រមត្រូវបានទទួលការឯកភាព ហើយអង្គហេតុតម្រូវអោយផ្តន្ទាទោសទៅជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈឹមធ្ងន់ សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវចេញដីកាយកទណ្ឌិតទៅដាក់គុក ឬចេញដីកាចាប់រកខ្លួន កាលណាកិច្ចការនេះកើតមាន ។

មាត្រា១៩៨:

សាលាឧទ្ធរណ៍មានសិទ្ធិលើកករណីមកជំនុំជំរះផ្ទាល់ កាលណាខ្លួនបដិសេធសាលក្រម របស់តុលាការជាន់ទីមួយ ។

បញ្ហានេះកើតមាន កាលណានៅក្នុងសាលក្រមដែលត្រូវគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍មានការរំលោភ ឬមានការមិនធ្វើ បំពេញទម្រង់ច្បាប់ ដែលមិនអាចកែសំរួលបាន ហើយដែលមានមោឃៈភាព ឬកាលណាសាលក្រមនោះ សំរេចដោយមានការខុសឆ្គងលើអញ្ញត្រកម្ម ឬឧប្បត្តិហេតុ ហើយជាអាទិ៍លើសមត្ថកិច្ចជំនាញ ។

មាត្រា ១៩៩:

កាលណារឿងពុំទាន់មូល សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវចាត់ ឬបង្គាប់អោយចាត់វិធានការទាំងឡាយដែលមានប្រយោជន៍ ឬអោយធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរ ចាំបាច់ដើម្បីរកការពិត ។

មាត្រា ២០០:

សាលាឧទ្ធរណ៍ នឹងអាចលើកករណីមកជំនុំជំរះផ្ទាល់បាន កាលណាខ្លួនសំរេចបដិសេធសាលក្រមទាំងស្រុង ។

មាត្រា ២០១:

សាលឧទ្ធរណ៍មិនអាចលើកករណីមកជំនុំជំរះផ្ទាល់ទេ កាលណាខ្លួនបដិសេធសាលក្រម របស់តុលាការខេត្ត-ក្រុង ដែលសំរេចដោយខុសឆ្គងថា ខុសសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ពីព្រោះតុលាការជាន់ ទីមួយមិនទាន់បានធ្វើចប់នៅឡើយ ។

មាត្រា ២០២:

សាលាឧទ្ធរណ៍មានសមត្ថកិច្ចផងដែរ:

១-ជំនុំជំរះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសេចក្តីសំរេចរបស់រដ្ឋអាជ្ញាអមតុលាការយោធា និងរដ្ឋអាជ្ញា ខេត្ត-ក្រុង ។

២-ជំនុំជំរះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះគ្រប់សេចក្តីសំរេចរបស់ចៅក្រមជាន់ទីមួយ " ដីកា ឬសាលក្រម" ក្នុងរឿងឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន អោយនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន ឬលើកលែងចោទប្រកាន់ ។

មាត្រា ២០៣ៈ

បើសាលាឧទ្ធរណ៍បដិសេធសេចក្ដីសំរេចមិនចោទប្រកាន់ របស់រដ្ឋអាជ្ញា ឬសេចក្ដីសំរេច លើកលែងចោទប្រកាន់របស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងករណីជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ សាលាឧទ្ធរណ៍ អាចសំរេចឱ្យយកជននោះមកដាក់ឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន។ ដូចនេះ សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវចេញដីការកចាប់ ខ្លួន។

សាលាឧទ្ធរណ៍បង្គាប់ឱ្យបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅចំពោះមុខតុលាការសាមី កាលណាខ្លួនឃើញថា សំណុំរឿងមូលហើយ ។

មាត្រា ២០៤ៈ

កាលណាសាលាឧទ្ធរណ៍បដិសេធសេចក្ដីសំរេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន នោះសាលាឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនជាប់ចោទនោះភ្លាម។

មាត្រា ២០៥ៈ

កាលណាសាលាឧទ្ធរណ៍បដិសេធសេចក្ដីសំរេចអនុញ្ញាតឱ្យជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ នោះសាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនជននោះ មកឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន ។ សាលាឧទ្ធរណ៍ចេញដីការកចាប់ខ្លួន ។

ជំពូកទី ៧

តុលាការកំពូល

មាត្រា ២០៦ៈ

តុលាការកំពូលតាំងនៅភ្នំពេញ ។

សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការកំពូលលាតសន្ធឹងទៅលើដែនដីទាំងមូល និងទៅលើគ្រប់សាលាជំរះក្ដីនៃរដ្ឋកម្ពុជា។

មាត្រា ២០៧ៈ

តុលាការកំពូលជំនុំជំរះអង្គច្បាប់ ឥតជំនុំជំរះលើអង្គហេតុទេ។ ប៉ុន្តែ តុលាការកំពូល ជំនុំជំរះអង្គហេតុផងដែរ ក្នុងករណីមានបណ្ដឹងសាទុក្ខលើកទីពីរ ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រាទាំងឡាយខាងក្រោម។

សេចក្ដីសំរេចរបស់តុលាការកំពូល ជាសេចក្ដីសំរេចអធិបតេយ្យ មានន័យថា មិនអាចប្ដឹងតវ៉ាបានឡើយ លើកលែងតែបណ្ដឹងសើរើក្នុងករណីមួយចំនួនដែលមានកំណត់ក្នុងច្បាប់។

មាត្រា ២០៨ៈ

តុលាការកំពូលក្នុងពេលជំនុំជំរះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចជារឿងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវមានប្រធាន នៃសាលជំរះក្ដីជាន់ខ្ពស់នេះ អមដោយចៅក្រម ៤ រូប មានតំណាងមហាអយ្យការ ១ រូប និងក្រឡាបញ្ជី ១ រូប។

ក្នុងករណីប្រធានអវត្តមាន ឬមានធុរៈ អនុប្រធានមួយរូបត្រូវទទួលការជំនួស។

មាត្រា ២០៩ៈ

ករណីដែលបើកឱ្យតុលាការកំពូលសំរេចបដិសេធនោះគឺៈ

១-សមាសភាពនៃសាលជំរះក្តីមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដោយគ្មានចំនួនចៅក្រមគ្រប់គ្រាន់ក្តី ដោយមាន ហេតុដទៃទៀតក្តី ដែលកើតចេញពីការមិនគោរពបញ្ញត្តិច្បាប់ ។

២-ការបំពាន ឬការខ្វះចន្លោះមិនបានបំពេញនូវទម្រង់ច្បាប់ ដែលច្បាប់ចាត់ទុកជាមោឃៈ ដូចជា សវនាការមិនបានធ្វើជាសាធារណៈ ។

៣- ការប្រកែក ឬការខ្វះខាតមិនបានសំរេចលើពាក្យសុំ ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយ ឬច្រើនរបស់ភាគីណាមួយ រួមមានអយ្យការផង ដែលប្រើសិទ្ធិ ឬសេរីភាពរបស់ខ្លួនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬដែលច្បាប់ប្រគល់ឱ្យ ។

៤- អសមត្ថកិច្ច

៥- ការគ្មានសំអាងហេតុ ឬភាពផ្ទុយរវាងសំអាងហេតុ និងសេចក្តីសំរេច

៦- ការបំពាន ឬការអនុវត្តខុសច្បាប់នៃអង្គសេចក្តី

៧- ការបំពានអត្ថន័យនៃអង្គហេតុ

៨- ការរំលោភលើអំណាច ។

មាត្រា ២១០:

នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវធ្វើនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការ ដែលចេញសេចក្តីសំរេច ។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាជំរះក្តីសាមី ។

មាត្រា ២១១:

បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវធ្វើដោយផ្ទាល់ ដោយអ្នកមានប្រយោជន៍នៃរឿងក្តី ឬដោយតតិយជន ដែលបានទទួលអំណាចជាលាយលក្ខអក្សរពិសេស ឬដោយបុគ្គលដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់ ជាតំណាងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដូចជាឪពុកតំណាងឱ្យកូនជាអនីតិជនជាដើម ។

មាត្រា ២១២:

បណ្តឹងសាទុក្ខដាច់ខាតត្រូវមានហត្ថលេខារបស់អ្នកមានប្រយោជន៍ ឬអ្នកតំណាងរបស់គេ និងហត្ថលេខារបស់ក្រឡាបញ្ជី ។ កាលបរិច្ឆេទត្រូវតែចុះ ។ បើសាមីខ្លួនមិនចេះចុះហត្ថលេខា អ្នកនោះ ត្រូវផ្តិតមេដៃ ។

ប៉ុន្តែបើគ្មានហត្ថលេខារបស់ក្រឡាបញ្ជី ឬបើគ្មានកាលបរិច្ឆេទ បណ្តឹងសាទុក្ខក៏ត្រូវតែទទួលបានដែរ ប្រសិនបើគ្មានការលួចបន្លំអ្វីទេ ប៉ុន្តែត្រូវពិន័យប្រាក់ចំនួន ៥.០០០រៀល ទៅលើក្រឡាបញ្ជី ។ ប្រាក់ពិន័យ នេះត្រូវសំរេចដោយតុលាការកំពូលក្នុងសាលដីការបស់ខ្លួន ទោះបីបណ្តឹងសាទុក្ខនោះត្រូវបដិសេធ ដោយខុសនឹងទម្រង់ច្បាប់ក៏ដោយ ។

មាត្រា ២១៣:

ក្រោយពីបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានទទួលដោយក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាជំរះក្តីដែលបានជំនុំជំរះរឿងនោះ ក្រឡាបញ្ជីនោះត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់រៀបសំណុំរឿងអោយបានត្រឹមត្រូវ ហើយបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះមកប្រធានតុលាការកំពូល ។

មាត្រា ២១៤:

នៅពេលដែលសំណុំរឿងបានមកដល់ដៃខ្លួនហើយ ប្រធានតុលាការកំពូលបង្គាប់ឱ្យយកសំណុំរឿងនោះទៅចុះតាមលេខរៀង នៅ

ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការកំពូល ។

ក្រឡាបញ្ជីត្រូវឱ្យដំណឹងភ្លាមទៅម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខថា ក្នុងរយៈពេលម្ភៃថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹង ត្រូវធ្វើសារណាមួយជូនដល់ប្រធានតុលាការកំពូល ហើយក្នុងសារណានោះខ្លួនត្រូវប្រាប់អំពីមធ្យោបាយទាំងឡាយការពារខ្លួនតាមផ្លូវច្បាប់ ។

កាលណាបណ្តឹងសាទុក្ខជារបស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញា សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើកឡើងរាល់ចំណុចច្បាប់ ត្រូវតែធ្វើជូនតុលាការជាចាំបាច់ ។

បើម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខមិនប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេលដូចបានកំណត់ខាងលើនេះទេ ប្រធានតុលាការកំពូលបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យចៅក្រមម្នាក់របស់ខ្លួនធ្វើរបាយការណ៍ ។ បើសិនម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខធ្វើសារណា ក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងអំពីសារណានេះដល់ភាគីម្ខាងទៀត ដែលមានរយៈពេលម្ភៃថ្ងៃដែរ ដើម្បីឆ្លើយតបវិញ ។

ដំណឹងដដែលនោះ ក៏ត្រូវជូនដល់មេធាវីជាដាច់ខាតដែរ ។ មេធាវីអាចចាត់ការពិនិត្យបណ្តឹងសាទុក្ខ នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីតុលាការកំពូល ក្រោយពេលបានចុះហត្ថលេខាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ។

សំណុំរឿងត្រូវទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ដើម្បីឱ្យមេធាវីចាត់ការឱ្យលេខាធិការរបស់ខ្លួនចម្លងតាមត្រូវការ ។

ទម្រង់បែបបទខាងលើនេះ បើមិនធ្វើតាមទេ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។ ភាគីរងគ្រោះដោយការខ្វះខាតខាងលើនេះ អាចសុំអោយចាត់នីតិវិធីសាឡើងវិញ ពីទម្រង់ដែលខ្វះខាតនោះ ។

កាលណាខ្លួនឃើញថា រយៈពេលដែលកំណត់ខាងលើមិនគ្រប់គ្រាន់ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខចុងចម្លើយ ឬមេធាវីរបស់គេ អាចសុំពន្យាររយៈពេលខាងលើនេះបានដប់ថ្ងៃទៀត ។ ពាក្យសុំពន្យារពេលអាចធ្វើជាលិខិតធម្មតា យកមកដាក់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការកំពូល ។

ផុតរយៈពេលឱ្យធ្វើសារណាតប ទោះចុងចម្លើយធ្វើ ឬមិនធ្វើសារណាតបក៏ដោយ ប្រធានតុលាការកំពូល បញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យចៅក្រមរបស់ខ្លួនធ្វើរបាយការណ៍ ។

មាត្រា ២១៥:

របាយការណ៍របស់ចៅក្រមត្រូវអធិប្បាយអំពីៈ

-អង្គហេតុ និងដំណើរការ នៃនីតិវិធី

-សេចក្តីសង្ខេបដោយឥតលំអៀង ស្តីពីធាតុផ្សំដាក់បន្ទុក និងធាតុផ្សំដោះបន្ទុក ព្រមទាំងឆ្លើយគ្រប់ចំណុចច្បាប់ ដែលភាគីបានលើក ។ របាយការណ៍ក៏ត្រូវចង្អុលប្រាប់ដែរ នូវការដោះស្រាយផ្សេងៗ ដែលតុលាការកំពូលអាចធ្វើបានចំពោះបញ្ហាគតិយុត្តិ ។

របាយការណ៍នេះ ត្រូវដាក់ចូលជាឧបសម្ព័ន្ធទៅក្នុងសំណុំរឿង ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅអគ្គរដ្ឋអាជ្ញា ដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋាន ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អគ្គរដ្ឋអាជ្ញា ឬរបស់អគ្គអាជ្ញារង ដែលចាត់ការក្នុងនាមអគ្គរដ្ឋអាជ្ញា ត្រូវតែមានជាដាច់ខាតក្នុងរឿងនីមួយៗ ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះអាចធ្វើដោយមាត់ទទេ ក្នុងពេលសវនាការក៏បាន ។ ប៉ុន្តែចំពោះបញ្ហាគតិយុត្តិទាំងឡាយណា ដែលមានសារៈសំខាន់នោះទាមទារត្រូវតែឱ្យធ្វើជាលាយលក្ខ័អក្សរ ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខ័អក្សរ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងមុនពេលបើកសវនាការ ។

មាត្រា ២១៦:

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងរួចហើយ អគ្គរដ្ឋអាជ្ញាបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះមកប្រធានតុលាការកំពូលវិញ។ សំណុំរឿងនោះត្រូវបានចុះក្នុងបញ្ជីជំនុំជំរះនៅពេលសវនាការនាពេលខាងមុខដ៏សមគួរ។

ការសួរដេញដោល ត្រូវធ្វើក្នុងសវនាការសាធារណៈ។ ចៅក្រមរបាយការណ៍ ត្រូវអានរបាយការណ៍របស់ខ្លួនមុនគេ។ បន្ទាប់មកតំណាងមហាអយ្យការធ្វើការសន្និដ្ឋាន ហើយជាបន្តបន្ទាប់ទៀតនោះ គឺម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខចុងចម្លើយ ហើយនិងមេធាវីរបស់គេ។

លុះការសួរដេញដោល បានចប់សព្វគ្រប់ តុលាការថយទៅពិភាក្សាក្នុងបន្ទប់ពិភាក្សា និងសរសេរសាលដីកា។ សាលដីកាត្រូវប្រកាសនៅពេលសវនាការនោះតែម្តងក៏បាន ឬប្រកាសនៅពេលសវនាការណាមួយ ដែលតុលាការកំពូលកំណត់ក៏បាន។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ តុលាការកំពូលមិនអាចចូលពិភាក្សាលើរឿងណាមួយ ហើយចេញសាលដីកាបានទេ កាលណាការសួរដេញដោយមិនទាន់បានធ្វើក្នុងសវនាការសាធារណៈនៅឡើយ។ គូភាគីទាំងអស់អាចពឹងមេធាវី ឬដាក់សារណាថ្មីរបស់ខ្លួនជូនតុលាការកំពូលជានិច្ច បើខ្លួនយល់ថា មានចំណុចច្បាប់ថ្មីដែលគួរលើក កាលណាការសួរដេញដោលមិនទាន់ប្រកាសបិទទេនោះ។

រីឯសិទ្ធិឆ្លើយតបក៏ត្រូវតែបានគោរពជានិច្ច។

មាត្រា ២១៧:

បណ្តឹងសាទុក្ខ និងរយៈពេលសំរាប់ប្តឹងសាទុក្ខមានអានុភាពផ្អាក។ ដូចនេះ ការអនុវត្ត សាលដីកាសាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវផ្អាកសិនក្នុងរយៈពេលប្តឹងសាទុក្ខ ហើយបើសិនមានបណ្តឹងសាទុក្ខនៅក្នុងរយៈពេលបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវផ្អាករហូតដល់ថ្ងៃចេញសាលដីការបស់តុលាការកំពូល។

មាត្រា ២១៨:

បណ្តឹងសាទុក្ខក៏មានអានុភាពផ្ទេរសមត្ថកិច្ចដែរ មានន័យថា បណ្តឹងសាទុក្ខលើកអ្វីៗ ទាំងអស់នៅក្នុងសេចក្តីសំរេចជាប់បណ្តឹងមកជូនតុលាការកំពូល លើកលែងតែភាគីប្តឹងសាទុក្ខច្បាស់ លាស់ទៅលើភាគណាមួយនៃសាលដីកា។ ក្នុងករណីខាងក្រោយនេះ តុលាការកំពូលទទួលជំនុំជំរះតែក្នុងវិធានការបញ្ជាក់ច្បាស់ក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ។ សេចក្តីកិរិតកំណត់នេះ ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីតំកល់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៅពេលប្តឹងសាទុក្ខ។

មាត្រា ២១៩:

តាមគោលការណ៍ តុលាការកំពូលត្រូវជំនុំជំរះក្នុងរយៈវេលាបីខែយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃទទួលសំណុំរឿង និងឯកសារសំអាងនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការកំពូល។

មាត្រា ២២០:

សាលដីការបស់តុលាការកំពូល ត្រូវតែមានសំអាងហេតុដាច់ខាត ឬមួយក៏សាលាជំរះក្តីនេះបដិសេធសេចក្តីសំរេច ដែលត្រូវគេប្តឹងសាទុក្ខ ឬមួយក៏តុលាការកំពូលបដិសេធចោលនូវបណ្តឹងសាទុក្ខ ឬមួយក៏តុលាការកំពូលចេញសេចក្តីសំរេចរបស់ខ្លួនជំនួសសេចក្តីសំរេចដែលត្រូវគេប្តឹងក្រោយពីមានបណ្តឹងសាទុក្ខលើកទីពីរ។

ប្រសិនបើបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវបានបដិសេធចោល សេចក្ដីសំរេចដែលត្រូវគេប្ដឹងសាទុក្ខនេះមានអំណាច និង មានកម្លាំងយកទៅអនុវត្តបាន ។ ភាគី ដែលបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនត្រូវបដិសេធចោល មិនអាចប្ដឹងសាទុក្ខបានទៀតឡើយ ចំពោះសាលដីកាដដែលនោះ ទោះលើកយកលេស ឬមធ្យោបាយអ្វីមកសំអាងក៏ដោយ លើកលែងតែករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រាខាងក្រោមទាក់ទងនឹងបណ្ដឹងសើរើវិញ ។

មាត្រា ២២១:

ប្រសិនបើសាលដីកាត្រូវបានបដិសេធទាំងមូល ក្រោយពីមានបណ្ដឹងសាទុក្ខលើគ្រប់ចំណុចសាលដីកាតុលាការកំពូល ដាក់គូភាគីក្នុងសភាពមុនពេលចេញសេចក្ដីសំរេច ដែលត្រូវបានបដិសេធនោះ ហើយប្រគល់រឿងទៅឱ្យសាលាជំរះក្ដីដដែលជំនុំជំរះ ប៉ុន្ដែដោយមានសមាសភាពផ្សេង ។

ប្រសិនបើការបដិសេធមាននៅលើបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដែលប្ដឹងតែទៅលើចំណុចខ្លះនៃសេចក្ដីសំរេចនៃតុលាការថ្នាក់ក្រោមនោះ ចំណុចឯទៀតត្រូវនៅមានតម្លៃដដែល ហើយការបដិសេធ និងការបង្វិលឱ្យទៅជំនុំជំរះវិញ ត្រូវធ្វើតែទៅលើចំណុច ដែលមានក្នុងកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ។

ប៉ុន្ដែក្នុងករណីបណ្ដឹងសាទុក្ខមានកំរិត តុលាការកំពូលអាចពិនិត្យមោឃ:ភាពនៃសេចក្ដីសំរេចទាំងស្រុងបាន កាលបើមោឃ:ភាពនៃចំណុចប្ដឹងសាទុក្ខនោះ បណ្ដាលអោយមានមោឃ:ភាពលើសេចក្ដីសំរេចទាំងមូល ។

មាត្រា ២២២:

កាលណាអង្គហេតុមិនចូលជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុទេ តុលាការកំពូលគ្រាន់តែប្រកាសថា គ្មានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ សំរេចឱ្យជនជាប់ចោទរួចខ្លួន ហើយទុកឱ្យដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្ដឹងទៅសាលាជំរះក្ដីរដ្ឋប្បវេណី បើសិនជាខ្លួនចង់ប្ដឹង ។

មាត្រា ២២៣:

តុលាការកំពូលអាចសំរេចដកសេចក្ដីខ្លះ ដោយឥតបង្វិលសំណុំរឿងទៅសាលាជំរះក្ដីថ្នាក់ក្រោម ដូចជាក្នុងករណីអនុវត្តដោយភ័ន្ដច្រឡំនូវអនុទោស ឬម្យ៉ាងទៀតការព្យួរទោស មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យ ប៉ុន្ដែសាលាជំរះក្ដីថ្នាក់ក្រោមត្រឡប់ជាអនុញ្ញាតឱ្យទៅវិញ ។

មាត្រា ២២៤:

បើតុលាការកំពូលឃើញថា ការជំនុំជំរះមុននោះត្រឹមត្រូវហើយ ប៉ុន្ដែអំពើប្រព្រឹត្តនោះ មិនចូលជាបទល្មើសដូចបានលើកនោះទេ គឺវាជាបទល្មើសមួយទៀតដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសប៉ុនគ្នានោះ តុលាការកំពូលអាចសំរេចមិនបដិសេធទេ គឺគ្រាន់តែកែប្រែបទល្មើស ដោយតម្កល់ចំនួនទោស និងចំនួនសំណងជម្ងឺចិត្ដនៅដូចដើម ។

មាត្រា ២២៥:

ក្នុងករណីតុលាការកំពូលឃើញថា អង្គហេតុត្រូវចូលជាបទល្មើសមួយ ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសខ្ពស់ជាង ឬទាបជាងនោះ តុលាការកំពូលចាំបាច់ត្រូវបដិសេធ នឹងបង្វិលរឿងទៅសាលាជំរះក្ដីដដែល ដើម្បីជំនុំជំរះដោយមានសមាសភាពផ្សេង១ ឬទៅសាលាជំរះក្ដីមានសមត្ថកិច្ចណាមួយ ។

មាត្រា ២២៦:

ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមានការបន្ទាយនីតិវិធីដោយឥតប្រយោជន៍ តុលាការកំពូលអាចជំនុំជំរះរួមក្រុមលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ រួចចេញសាលដីកាស្ថាពរ ក្រោយពីបានទទួលបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់តំណាងមហាអយ្យការរបស់ទណ្ឌិត ឬរបស់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬមេធាវីរបស់គេ កាលបើសាលាជំរះក្ដីថ្នាក់ក្រោមមិនគោរពតាមសាលដីកាទីមួយដែលសំរេចបដិសេធ និងបង្វិលសំណុំរឿងទៅតុលាការថ្នាក់ក្រោមនោះ។

សមាសភាពរួមក្រុមត្រូវមានចៅក្រមចំនួនប្រាំបួនរូប រួមមានទាំងប្រធានពេញសិទ្ធិនៃតុលាការកំពូលផង ដែលជាប្រធាន។ ក្នុងករណីប្រធានតុលាការកំពូលជាប់រវល់ អនុប្រធានតុលាការកំពូលម្នាក់ចូលរួមជំនួស។ ក្នុងសមាសភាពរួមក្រុមនៃតុលាការកំពូលពុំមានបែងចែករវាងចៅក្រម ដែលបានធ្វើរឿងហើយនាពេលពិនិត្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទីមួយ និងចៅក្រមដែលពុំទាន់បានធ្វើរឿងសោះ ប៉ុន្តែមិនអាចចូលរួមក្នុង សមាសភាពនៃតុលាការកំពូលបានឡើយ ចំពោះចៅក្រមទាំងឡាយដែលបានធ្វើរឿងនោះក្នុងឋានៈផ្សេងៗទៀត។

មាត្រា ២២៧:

តុលាការកំពូលក៏មានសមត្ថកិច្ចពិសេសមួយទៀតដែរ ដើម្បីជំនុំជំរះរួមក្រុមបណ្ដឹងសើរើ។

មាត្រា ២២៨:

ការជំនុំជំរះលើបណ្ដឹងសើរើ ជានីតិវិធីតវ៉ាមួយ មិនសុខចិត្តនឹងសាលក្រម ឬសាលដីកា ដែលទៅជាសាលក្រម ឬសាលដីកាស្ថាពរហើយនោះ ហើយដែលមានអំណាចដាច់ខាតទៅហើយ។

នីតិវិធីជំនុំជំរះលើបណ្ដឹងសើរើនេះ មានទិសដៅតែមួយគត់ គឺកំណត់ភាពសុចរិតស្លូតត្រង់របស់ទណ្ឌិតឡើងវិញ។

មាត្រា ២២៩:

បណ្ដឹងសើរើអាចធ្វើបាន ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ទោះជាសាលាជំរះក្ដីណាជំរះសេចក្ដីក៏ដោយ ហើយទោះជាទោសដែលសំរេចនោះប៉ុនណាក៏ដោយ។

មាត្រា ២៣០:

អាចប្ដឹងឱ្យជំនុំជំរះសើរើបាន ក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ:

១- កាលណាក្រោយពីការផ្ដន្ទាទោសពីបទធ្វើមនុស្សឃាត ស្រាប់តែមានភស្ដុតាងបញ្ជាក់ឱ្យឃើញច្បាស់លាស់ថា ជនរងគ្រោះមានជីវិតនៅឡើយ។

២- កាលណាក្រោយពីការផ្ដន្ទាទោសពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមស្រាប់តែមានសាលដីកា ឬសាលក្រមថ្មីមួយទៀតសំរេចផ្ដន្ទាទោសជនជាប់ចោទម្នាក់ទៀតចំពោះអង្គសេចក្ដីដដែល ដោយគ្មានអ្វីបញ្ជាក់ថា រវាងអ្នកទាំងពីរមានការសមគំនិត ឬសហការអ្វីឡើយ ហើយការផ្ដន្ទាទោសទាំងពីរនេះពុំមានទាក់ទងគ្នាឡើយ។

ភាពផ្ទុយគ្នានេះ ជាភស្ដុតាងនៃភាពសុចរិតស្លូតត្រង់របស់ទណ្ឌិតណាមួយក្នុងបណ្ដាទណ្ឌិតទាំងពីរ។

៣- កាលណាសាក្សីណាមួយត្រូវបានតុលាការយកចម្លើយរួចហើយ ហើយក្រោយមកសាក្សីនោះត្រូវបានតុលាការផ្ដន្ទាទោសដាក់គុកក្នុងរឿងធ្វើសាក្សីទុច្ចរិតដាក់បន្ទុកលើជនជាប់ចោទហើយ បើគ្មានចម្លើយសាក្សីទុច្ចរិតនោះទេនោះ ភាពសុចរិតស្លូតត្រង់នៃទណ្ឌិត

ត្រូវតែមាន។

៤- កាលណាក្រោយពីការផ្តន្ទាទោសព្រហ្មទណ្ឌ អង្គហេតុថ្មីបានកើតមាន ឬកាលណាវត្ថុទាំងនេះជាហេតុនាំអោយបញ្ជាក់បាននូវភាពសុចរិតស្លូតត្រង់របស់ទណ្ឌិត។

មាត្រា២៣១:

ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ អ្នកដែលមានសិទ្ធិប្តឹងសុំឱ្យជំនុំជំរះសើរើបាននោះ គឺ:

១-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

២-ទណ្ឌិត ឬតំណាងពេញច្បាប់របស់ទណ្ឌិត ក្នុងករណីទណ្ឌិតអសមត្ថភាព

៣-សាហព័ន្ធ ឪពុកម្តាយ កូន របស់ទណ្ឌិត និយាយរួមជនដែលមានប្រយោជន៍ខាងផ្នែកសម្ភារៈ ឬខាងផ្លូវចិត្ត កាលណាទណ្ឌិតនោះស្លាប់ ឬបាត់ខ្លួន។

មាត្រា ២៣២:

ក្រោយពីបានទទួលបណ្តឹងសើរើតុលាការកំពូលត្រូវសំរេចសេចក្តីរួមក្រុម អំពីការផ្អាកការអនុវត្តសាលក្រម ឬសាលដីកាដែលត្រូវគេប្តឹងសើរើក្នុងរយៈពេល ៨ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ ក្រោយពីថ្ងៃទទួល បណ្តឹងដោយចេញសាលដីកាមានមូលហេតុច្បាស់លាស់។ បណ្តឹងសើរើមានអានុភាព នាំអោយលើករឿងទាំងអស់ ឱ្យតុលាការកំពូលជំនុំជំរះ។

មាត្រា ២៣៣:

បន្ទាប់មក ប្រធានតុលាការកំពូលចាត់ការឱ្យក្រឡាបញ្ជីជូនដំណឹងដល់ម្ចាស់បណ្តឹង និងមេធាវី ប្រសិនបើមាន។ ម្ចាស់បណ្តឹងមានថេរៈវេលាសាមសិបថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹង ដើម្បីបំពេញ បណ្តឹងរបស់ខ្លួនតាមការគួរ។

មេធាវីដែលត្រូវចាត់តាំងលើបណ្តឹងសុំជំនុំជំរះសើរើ ត្រូវបានទទួលដំណឹងដូចម្ចាស់បណ្តឹងដែរ ហើយអាចចាត់ការឱ្យលេខាធិការមកចម្លងសំណុំរឿងនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី។

ក្រោយពីផុតរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃទុកសំរាប់ម្ចាស់បណ្តឹង និងមេធាវីរបស់គេ ប្រធានតុលាការកំពូល បញ្ជូនសំណុំរឿង និងវត្ថុតាងទាំងអស់ ព្រមទាំងពាក្យសុំជំនុំជំរះសើរើទៅជូនអគ្គរដ្ឋអាជ្ញាដែលត្រូវធ្វើ សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខ័អក្សរក្នុងរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃ។

ទម្រង់បែបបទខាងលើនេះ បើមិនបំពេញបានទេ ត្រូវទុកជាមោឃៈ។

ក្នុងពេលសំណុំរឿងត្រឡប់មកពីអគ្គរដ្ឋអាជ្ញាវិញ ប្រធានតុលាការកំពូលចាត់តាំងចៅក្រមមួយរូបឱ្យធ្វើ របាយការណ៍គ្រប់កាលៈទេសៈនៃរឿង។

នៅពេលសវនាការក្រោយពីបានស្តាប់របាយការណ៍របស់ចៅក្រម សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់តំណាង មហាអយ្យការចម្លើយរបស់អ្នកប្តឹង និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពាររបស់មេធាវីសំណុំរឿងត្រូវបានដាក់ពិភាក្សា រួចតុលាការកំពូលសំរេចចេញសាលដីការបស់ខ្លួន។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយតុលាការកំពូលមិនត្រូវពិភាក្សារឿង ឬសរសេរសេចក្តីព្រាងសាលដីកាមុនពេល ដែលរឿងត្រូវបានដាក់សួរដេញដោយក្នុងសវនាការសាធារណៈសោះឡើយ។

មាត្រា ២៣៤:

បើតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា រឿងមូលហើយ តុលាការកំពូលជំនុំជំរះរួមក្រុមសាឡើងវិញ រីឯសាលដីកានោះជាសាលដីកា

ស្ថាពរ ។ ផ្ទុយទៅវិញតុលាការកំពូលអាចសំរេចឱ្យស៊ើបអង្កេត បន្ថែមដល់អង្គសេចក្តី ដោយចាត់ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម ឬចៅក្រមនៃតុលាការកំពូល ឬក្នុងករណីពិសេស ដោយចាត់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាជំរះក្តីថ្នាក់ក្រោម ។

តុលាការកំពូល ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ម្ចាស់បណ្តឹងសើរើ និងមេធាវីរបស់គេអំពីអ្វីៗ ដែលជាពាក់ព័ន្ធមានប្រមូលបានក្នុងការចាត់ការបន្ថែមនេះ ។

មេធាវីអាចចាត់លេខាធិការរបស់ខ្លួនឱ្យមកចម្លងឯកសារទាំងនោះបាន ។

លុះការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមនេះបានចប់សព្វគ្រប់ហើយ ប្រធានតុលាការកំពូលចាត់ការអោយដាក់រឿងជំនុំ ជំរះក្នុងសវនាការសាធារណៈ ស្តាប់សាឡើងវិញ នូវរបាយការណ៍របស់ចៅក្រម សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ តំណាងមហាអយ្យការ ចម្លើយរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសើរើ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានមេធាវីរបស់គេ ។

សាលដីកាត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈ ។

មាត្រា ២៣៥:

ការអនុគ្រោះទោស និងការលើកលែងទោសជាទូទៅដែលបានសំរេចហើយ ពុំមានជា ឧបសគ្គដល់បណ្តឹងឱ្យជំនុំជំរះសើរើឡើយ ។

មាត្រា ២៣៦:

សាលដីការបស់តុលាការកំពូលដែលសំរេចថា ទណ្ឌិតជាជនស្លូតត្រង់ត្រូវរួចខ្លួននោះ ត្រូវតែយកទៅបិទនៅសាលាជំរះក្តី ដែលបានជំនុំជំរះរឿង និងនៅទីស្នាក់ការនៃគណៈកម្មធិការ ប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ នៃលំនៅស្ថានរបស់ទណ្ឌិត ។

អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៣៧:

បទបញ្ញត្តិនៃអត្ថបទច្បាប់ទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ២៣៨:-

ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ច្បាប់នេះត្រូវបានរដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជាអនុម័តនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ នាសម័យប្រជុំលើក ទី ២៤ នីតិកាលទី ១ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៣

ជ. រដ្ឋសភា

ប្រធាន

ហត្ថលេខា និងត្រា

ជា ស៊ីម